

Sammen med dette punkt foretages:

22) Forhandling om redegørelse nr. R 10: Velfærdsministerens landdistriktsredøgørelse 2009.

(Anmeldelse 01.04.2009. Redegørelsen givet 01.04.2009. Meddelelse om forhandling 01.04.2009).

23) Forespørgsel nr. F 40:

Forespørgsel til velfærdsministeren: Hvad kan ministeren i forbindelse med den regionalpolitiske redegørelse 2009 oplyse om udviklingen i Danmark med hensyn til levevilkår, omfanget af offentlig service, beskæftigelse og økonomiske vilkår særlig i de egne af Danmark, som ikke har del i væksten, men som lider under stagnation og befolkningstilbagegang, og hvilke initiativer vil regeringen tage, for at alle kommuner i Danmark får ordentlige økonomiske vilkår, del i beskæftigelsen og god offentlig service?

Af Flemming Bonne (SF), Lene Hansen (S), Johs. Poulsen (RV) og Line Barfod (EL).
(Anmeldelse 31.03.2009. Fremme 02.04.2009).

24) Forhandling om redegørelse nr. R 15: Indenrigs- og socialministerens regionalpolitiske redegørelse 2009.

(Anmeldelse 30.04.2009. Redegørelsen givet 30.04.2009. Meddelelse om forhandling 30.04.2009).

Kl. 15:03

Anden næstformand (Søren Espersen): Jeg skal allerede nu meddele, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til tirsdag den 19. maj.

For begrundelse er det ordføreren for forespørgslerne, hr. Flemming Bonne.

Kl. 15:04

Begrundelse

(Ordfører for forespørgslerne)

Flemming Bonne (SF):

Selv om Danmark sådan geografisk set er et lille land, trækkes udviklingen mere og mere skæv. Det er sådan, at væksten koncentrerer omkring de store områder, København, Ørestad, Trekantområdet, Århusområdet og Aalborgområdet, og det sætter i den grad udkantsområderne, småøerne og landdistrikterne, under pres. Derfor er det jo glædeligt, at vi får lejlighed til at tage en debat ikke bare om udviklingen og udviklings-

mulighederne i landdistrikterne, men også om den regionale udvikling sådan under et. Det er vigtigt, at Folketinget påtager sig et ansvar for at få bragt vores lille dejlige land i en ordentlig balance.

Vi har fået to redegørelser, som indeholder nogle rimelig gode statusbeskrivelser, men som på ingen måde rummer svarene og løsningerne. Dem håber jeg jo så at vi vil kunne nærme os, i hvert fald komme nærmere, i forbindelse med den debat, vi nu skal have. Så jeg ser frem til, at vi får en god debat her i eftermiddag.

Kl. 15:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forespørgslerne. Så er det indenrigs- og socialministeren for besvarelse.

Kl. 15:05

Besvarelse

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Tak for det. Dagens forhandling handler om både den regionalpolitiske redegørelse og landdistriktsredøgørelsen samt om de to forespørgsler, der er stillet i den anledning. Jeg vil begynde med at redegøre for den regionale udvikling og for regeringens strategi på landdistriktsområdet. Fødevarerministeren vil efterfølgende redegøre for regeringens landdistriktsprogram.

I morgen er det præcis 1 år siden, at der her i Folketinget sidst var en debat om den regionale udvikling, og det er 2 år siden, at landdistrikternes udvikling var til debat. Men når man kigger på verden udenfor, skulle man tro, at det var i en helt anden tid.

De foregående år har vi alle kunnet glæde os over en positiv regional udvikling. Der blev hele tiden sat nye rekorder for, hvor langt ledigheden kunne komme ned. Den lave ledighed slog igennem over hele landet, fordi alle områder af landet tog del i væksten. Og særlig interessant var det, at ledigheden faktisk faldt mest i de områder, hvor den ellers lå højest, altså f.eks. i udkantsområder. Faktisk er det sådan, at selv om der fortsat er regionale forskelle i fordelingen af indkomsterne, kan vi også se, at disse forskelle er blevet stadig mindre igennem en lang årrække.

Når vi står her i dag, må vi omvendt erkende, at udviklingen i øjeblikket bevæger sig i en anden retning med hensyn til ledighedsudviklingen. De mørke skyer fra den internationale økonomiske krise er også nået til Danmark, og in-

gen landsdele går fri af den stigende ledighed, hverken Nordjylland eller Nordsjælland. Og for de mennesker, der har fået nyheden om, at de har mistet deres arbejde, er det naturligvis en trist situation. Det har været situationen for bl.a. borgere i Vestjylland, i Sønderjylland, på Lolland og andre steder i landet, hvor virksomheder har set sig nødsaget til at varsle store afskedigelsesrunder. Geografisk er der dog store variationer i, hvor meget ledigheden er steget, og det er svært at forudsige, hvordan det vil påvirke de regionale forskelle på sigt.

Men vi må også huske på, at udgangspunktet var en rekordlav ledighed. I de seneste statistikker ligger de fleste landsdele fortsat meget tæt på hinanden, f.eks. ligger ledighedsniveauet i Vestjylland og i Sydjylland, der har oplevet de største stigninger, endnu fortsat under landsgennemsnittet på 2,9 pct. På trods af den stigende ledighed står vi jo også i en situation, hvor der er mangel på arbejdskraft på nogle områder. Regeringen har derfor også forbedret hjælpen til folk, som er blevet afskediget, eller som er på vej til at blive det, med uddannelse, omskoling eller jobsøgning.

Regeringen tager naturligvis den økonomiske udvikling og den stigende ledighed meget alvorligt. Derfor har regeringen som bekendt også iværksat en hel række vækstfremmende initiativer. Der er tale om initiativer, som både sigter på den økonomiske udvikling i landet som helhed og på regionale aktiviteter helt ud i lokalområderne.

Her vil jeg fremhæve igangsættelsen af en hel række anlægsinvesteringer, som vil have en positiv betydning for beskæftigelsen i alle landets kommuner, og det allerede i 2009, bl.a. fremrykningen af infrastrukturinvesteringer og løftet i de kommunale anlægsinvesteringer på mindst 2 mia. kr. Indenrigs- og Socialministeriet har lige netop fordelt 860 mio. kr. i tilskud og lån til de kommuner, som vil få svært ved selv at finansiere et løft i investeringerne. Jeg regner også med, at vi skal tale om investeringer ved de kommende økonomiforhandlinger med kommunerne, men det er selvfølgelig endnu for tidligt at sige noget nærmere om det.

Ud over disse initiativer er det også væsentligt, at vi har indrettet et økonomisk system for kommunerne, som sikrer stabilitet. Kommunerne kan således føle sig trygge på trods af de mørke skyer. De overordnede økonomiske rammer for den kommunale økonomi udgør et so-

lidt bolværk, hvis stormen skulle blæse yderligere op. Udligningssystemet sørger for, at de kommuner, der måtte opleve et uforholdsmæssigt stort tab i de kommunale skatteindtægter, opnår et større udligningstilskud.

Regeringen har også lagt vægt på at sikre, at alle kommuner får de nødvendige ressourcer, når de fra 2010 overtager finansieringen af dagpengene og indsatsen for de forsikrede ledige. Den særlige ordning, der etableres på området, vil også sikre, at hvis ledigheden stiger i løbet af året, vil kommunerne blive kompenseret for de øgede udgifter.

Set i et længere perspektiv er det væsentligt, hvordan levevilkårene udvikler sig mellem regionerne og mellem landdistrikter og byområder. Her vil jeg særlig nævne den offentlige service, hvor der er sket meget store landvindinger i de seneste år. Kommunalreformen har skabt større og stærkere kommuner. Det gælder særligt i de mere tyndt befolkede områder af landet, og finansieringsreformen har øget udligningen og sikret større lighed.

De overordnede rammer er derfor forbedret for kommunerne under et. Det gælder særskilt for de kommuner, som er præget af befolknings tilbagegang, og som der specifikt er peget på i forespørgslen. 17 kommuner uden for hovedstadsområdet har i de seneste 5 år haft et gennemsnitligt befolkningsfald, men de kommunale nøgletal viser, at de samme 17 kommuner ikke desto mindre i gennemsnit har større netto-driftsudgifter pr. indbygger end kommunerne under et.

Det kommunale anlægsloft på mindst 2 mia. kr. vil primært gå til at forbedre rammerne i daginstitutioner, på folkeskoler og på ældreområdet. I finansieringen af projekter på disse områder er der også taget hensyn til kommuner med en lav likviditet og andre vanskelige økonomiske vilkår.

Også med hensyn til den trafikale tilgængelighed og på sundhedsområdet tager vi i disse år tiltag, som skal forbedre kvaliteten af den offentlige service. Den nye sygehusstruktur vil skabe bedre rammer for den faglige specialisering, og der kan her være en risiko for, at der kan opstå utryghed i nogle af de områder, der måske mister et lille sygehus, men det er netop en væsentlig prioritet for regeringen, at der også her bliver taget hånd om trykningen i udkantso-

Kl. 15:11

Når vi beskæftiger os med landdistrikter og regional udvikling, er befolkningsudviklingen et meget vigtigt element. For nogle områder er det en altoverskyggende udfordring at fastholde et befolkningsgrundlag, og en række kommuner har over en årrække netto oplevet en fraflytning. Borgere kan naturligvis lokalisere sig, hvor de ønsker, og derfor kan vi ikke undgå tendenserne til, at flytningerne sker i retning af byerne. Det skal vi heller ikke, men vi ser gerne en spredt befolkning ud over landet. Det er en værdi i sig selv for regeringen, og det er også derfor, vi lægger vægt på, at landdistrikterne er attraktive for bosætning.

Vi har i den regionalpolitiske redegørelse fået gennemført en analyse om bosætning og pendling. Her er det interessant, at der ikke kan ses en meget snæver sammenhæng mellem placering af den økonomiske aktivitet, altså arbejdspladserne, og så bosætningen. Det betyder med andre ord, at et landdistrikt udmærket kan satse på at være et godt bosætningsområde uden nødvendigvis at skulle have arbejdspladser sådan lige om hjørnet. Det er en af fordelene ved, at vi er blevet langt mere mobile nu, end vi tidligere var.

Spørgerne vil gerne have mig til at uddybe regeringens strategi for at sikre vækst og gode rammer for bosætning, erhvervsudvikling og offentlige servicetilbud i landdistrikterne. Jeg har allerede været omkring mange af de initiativer, som regeringen har igangsat for at sikre en afbalanceret regional udvikling.

Når det specifikt gælder landdistrikterne, er det regeringens overordnede målsætning, at det skal være attraktivt at bo og arbejde i alle dele af Danmark. Denne målsætning kommer til udtryk gennem regeringens arbejde for at skabe gode rammer for erhverv, natur og bosætning. Landdistriktsområdet er kendetegnet af mange interessenter, og landdistriktsudviklingen omfatter i praksis de fleste politikområder. Regeringens rådgivende udvalg på landdistriktsområdet er i den sammenhæng et vigtigt forum.

Som det ses i landdistriktsredegørelsen tænkes landdistriktsudvikling løbende ind i regeringens arbejde på tværs af ministerområderne i alt lige fra præhospitale løsninger i yderområderne over særlige udkantstilskud til de almene gymnasier, strategien »Kultur i hele landet« og til forhøjede befodringsfradrag for langdistancependlere. Regeringens målsætning om, at det

skal være attraktivt at bo og arbejde i alle dele af Danmark, kommer derudover til udtryk ved en række centrale indsatser, der specifikt er målrettet landdistrikterne.

Landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet, som fødevareministeren vil komme nærmere ind på, strukturfondsmidlerne, hvor mindst 35 pct. skal anvendes til gavn for yderområderne, svarer til ca. 350 mio. kr. om året til erhvervs- og vækstpolitiske initiativer i yderområderne.

Også når det kommer til de dårlige boliger på landet, har regeringen forbedret kommunernes muligheder for at gribe ind. En ændring af byfornyelsesloven fra sidste år har givet kommunerne en række instrumenter, som giver dem bedre handlemuligheder over for de allerdårligste boliger, hvor mange er beliggende i landdistrikterne.

Landdistriktsredegørelsen viser også, at de nye stærke kommuner netop har brugt kommunalreformen som afsæt for en opprioriteret og sammenhængende indsats på landdistriktsområdet. Hermed kan vi konstatere, at kommunerne har taget regeringens opfordring til sig om at tage et samlet ansvar for udviklingen i landdistrikterne og tænke på tværs af traditionelle sektorgrænser. Redegørelsen viser også, at kommunerne er bevidste om de forskellige udfordringer landdistrikterne imellem. Det er især kommuner med faldende indbyggertal, der har formuleret en landdistriktspolitik.

Regeringen vil bibeholde sit fokus på at understøtte gode muligheder for bosætning, vækst og erhvervsudvikling i hele landet. Men afslutningsvis vil jeg nævne, at regeringen herudover yderligere vil undersøge mulighederne for at styrke dette fokus. Derfor vil regeringen til efteråret fremlægge et nyt regionalpolitisk udspil, »Danmark i balance«. Med udspillet vil regeringen sikre en fortsat sammenhængende regionalpolitisk indsats, der også tilgodeser landdistrikterne. I regeringen er der stor vilje til at skabe et godt resultat. På samme måde er regeringen fast besluttet på at mildne konsekvenserne af den internationale økonomiske krise. Der vil dog fortsat være skydække over Danmark i nogen tid endnu, men de mange regeringsinitiativer, jeg har redegjort for i dag, vil alle medvirke til at styre os sikkert igennem krisen.

Tak for ordet. Jeg ser frem til en god og spændende debat.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til indenrigs- og socialministeren, og så er det fødevareministeren for besvarelse.

Kl. 15:16

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Gennem de sidste 100 år har danskerne haft en tendens til at klumpe sig sammen i de større byer, hvor der jo var mange job at få, var økonomisk vækst, kulturelle tilbud, uddannelses-tilbud, og hvor det var let at transportere sig rundt. Og nu er det ikke, fordi jeg på nogen måde vil kræve, at folk skal holde op med at klumpe sig sammen i de større byer, men jeg mener, at det i den grad er i Danmarks interesse, at vi udnytter hele vores lille nationalterritorium.

Kl. 15:16

Når man har så få kvadratkilometer som Danmark, skal vi sørge for at udnytte dem fuldt ud. Så det handler om, at der skal være liv og glæde i alle egne af landet. Og jeg lægger vægt på, at alle egne af landet kender til økonomisk vækst. Det betyder, at vi skal huske de erhverv, som landdistrikterne stadig er meget afhængige af, såsom landbrug og fiskeri, og derfor skal vi gøre det nemmere at sætte økonomiske aktiviteter i gang uden store bureaukratiske hindringer. Derfor skal vi sørge for, at der også er kulturelle tilbud, uddannelsesmæssige tilbud og mulighed for at lade sig transportere rundt, så det reelt bliver lige så nemt at bo udeomkring i landet.

Danmark skal være mere harmonisk, ikke ved at straffe de større byer, men ved at udnytte mulighederne for vækst i landdistrikter. Fødevareministeriet gør en væsentlig del af sit arbejde gennem det danske landdistriktsprogram. Med »Grøn Vækst« lægges der nu op til en udmøntning af det danske landdistriktsprogram for 2010-2013 med fuld hjemtagning af midlerne.

Vi har nu sikret en ambitiøs og sammenhængende plan for natur og miljø og klima. Samtidig styrker vi den fremadrettede indsats for udviklingen af landbrugs- og skovbrugserhvervet og for en værdiskabende og konkurrencedygtig fødevareindustri. Vi giver et solidt skub til den økologiske sektor, og ikke mindst viderefører vi indsatsen i de lokale aktionsgrupper, LAG'erne.

Fra starten af har det for regeringen været en bærende tanke, at de tværgående indsatser for miljø, natur og erhvervsudvikling skulle gå hånd i hånd med den målrettede indsats for landdistriktsudvikling, som jo især de lokale aktionsgrupper står for. Vi er nu derhenne, hvor

der er etableret i alt 56 LAG'er under landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet, og de udgør et bærende element i programmets indsats for liv på landet. De har sat over 700 projekter i søen, og flere er på vej. Mange små virksomheder har fået et ekstra løft, lokale kvalitetsprodukter er hjulpet på vej, og der er sat gang i aktiviteter for landdistrikternes beboere og gæster, og mange har fået hjælp til at forbedre det lokale bymiljø. LAG'erne formår at samarbejde tæt med kommuner og regioner, som jo også er repræsenteret i LAG'ernes bestyrelser. Så der er koordination fra bund til top på det lokale niveau, og netværk, samarbejde og lokale engagementer er nøgleordene for arbejdet.

På den måde sikres den lokale indflydelse, og det er de mennesker i lokalområdet, der jo ved, hvad det er, de har brug for til at skabe udvikling, der får mulighed for at tackle udfordringerne med værktøjer og initiativer, som passer lige præcis til, hvad det er, de har brug for i de lokalområder.

Nu gælder det om, at vi fortsætter og udbygger den her indsats, så vi sikrer helhedsorientering og maksimal effekt af de mange initiativer, der bliver sat i værk. Eksisterende partnerskaber skal udvikles, og nye skal måske etableres.

Min ambition er at styrke samarbejde og netværk på alle niveauer – både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. Samtidig er det vigtigt, at aktiviteterne er synlige, altså at man kan se, hvad det er for nogle resultater, der kommer ud af indsatserne. Det har alle en interesse i. Lokalsamfundene skal kunne se en udvikling og en effekt, og jeg ønsker som overordnet ansvarlig for udmøntningen af landdistrikts- og fiskeriprogrammerne i Danmark, at vi også kan se en effekt af de midler, der bliver givet fra statens og EU's side.

Et godt eksempel på tværgående samarbejde, og som samtidig har en meget synlig effekt, er den indsats, vi gør for byfornyelse og boligforbedring i de små landsbyer. Fødevareministeriet går ind og stiller midler til rådighed, så bl.a. de lokale aktionsgrupper kan deltage i byudviklingsprojekter, der er sat i gang af kommuner og Indenrigs- og Socialministeriet. På den måde får vi flere aktiviteter og bedre og mere sammen-tænkte projekter rundt omkring.

Kl. 15:22

Det er rigtig godt at se i landdistriktsredegørelsen, at de nye og stærkere kommuner, som jo har en nøglerolle at spille i forhold til indsatsen på det her område, tilsyneladende også har gre-

bet udfordringen og i langt højere grad sørger for at sætte udviklingen i landdistrikterne på dagsordenen og for at have en politik på området.

Samtidig ser vi, at regioner og regionale vækstfora er parate til at indtænke landdistriktsudviklingen i deres strategier og politikker – og som det jo også fremgår af redegørelsen, er der bidrag fra hele 11 ministerier, der på forskellig vis har iværksat initiativer til gavn for landdistrikterne. Når jeg fremhæver det, er det, fordi det viser, at landdistrikterne tænkes ind i alle relevante sammenhænge, og sådan skal det jo lige præcis være, altså at der er den her opmærksomhed om at få alle dele af landet tænkt med ind, hvor man kan. Det gælder om, at vi i de kommende år bygger videre på den sammen-tænkning, både mellem ministerier og også mellem kommuner og regioner.

Så ja, landdistriktsmidlerne anvendes i høj grad tilfredsstillende i dag, og med en fornuftig udnyttelse af landdistriktsprogrammets budget og med fortsat sammentænkning og samarbejde på tværs, vil de midler, der er til rådighed, få en endnu større effekt fremover.

Kl. 15:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til fødevarerministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Jens Kirk.

Jeg har undtagelsesvis lavet en lille fejl, for det er faktisk først hr. Flemming Bonne som ordfører for forespørgerne. (*Jens Kirk (V)*): Jeg er villig til at bytte). Det er godt, tak.

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 15:24

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Flemming Bonne (SF):

Jeg kunne jo nok have levet med, at Venstres ordfører havde talt før mig, men nu følger vi reglerne.

Det er af stor vigtighed, at vi sikrer en lige og fair udvikling i alle egne af Danmark. SF mener, at der skal være lige og god adgang til velfærd og livsudfoldelse, uanset hvor i Danmark man bor. Sådan er det desværre bare ikke i dag, hvor en række udkantskommuner og landdistrikter oplever en negativ udvikling med lav vækst, masseflytninger, nedskæringer i velfærden og fraflytninger. Det har en stor værdi for vores parti, at alle egne af Danmark udvikler sig og udvikler sig i en positiv retning, og at alle danskere har

gode livsvilkår, uanset hvor de har valgt at bosætte sig.

Der er utrolig smukt i de danske landdistrikter, og det er der også ude på kanterne, derude, hvor man er omkranset af skov og strand. Det er herligt at bo der. Derfor vil SF være med til at sikre en stærk og lige regional udvikling i Danmark. Vi vil i særdeleshed lægge vægt på, at vi afbøder de problemer, vi står over for i forbindelse med den finansielle krise.

Finanskrisen rammer regionalt skævt. Det er tydeligt, at den gør store indhug på arbejdspladserne i yderområderne. Vi ser det, når Vestas fyrrer 1.275 medarbejdere på grund af regeringens mangel på rettidig omhu. Nu imødeser 3F-afdelingerne i Ringkøbing og Nakskov en arbejdsløshed på 30 pct., og 3F har lavet en opgørelse, der viser, at arbejdsløsheden hos dem er steget med 140 pct. i det, de betegner som området omkring den såkaldte rådne banan. Tallene fra Danmarks Statistik viser eksempelvis også, at ledigheden i Vestjylland er steget med over 50 pct. Finanskrisen og arbejdsløsheden er således blevet en meget ubehagelig kendsgerning for dem, der bor i landets mest udsatte områder.

Situationen inviterer jo ikke ligefrem til øget bosætning, vækst og indtjening, som den regionalpolitiske redegørelse og landdistriktsredegørelsen ellers lægger op til at yderområderne skal have. Derfor er der behov for, at der sættes ind med en massiv beskæftigelsesindsats i yderområderne, og jeg håber, at regeringen og de, der bliver arbejdsløse, vil anerkende, at der er et problem. Situationen skal jo som regel erkendes, før der kan gøres noget effektivt ved det. Der sidder måske i øjeblikket nogle nyledige ude ved skærmene og kigger med på den debat, vi har her i eftermiddag, og det ville jo være dejligt, hvis vi her i dag kunne indgyde et eller andet håb om, at en vækstpakke kunne være på vej. Regeringen bemærker selv i sin landdistriktsredegørelse, at arbejdsløsheden rammer yderkommunerne hurtigt, så nu må vi forvente hurtig handling fra regeringen.

Men regeringen gemmer desværre den eksploderende ledighed i yderområderne væk i sin regionalpolitiske redegørelse og i landdistriktsredegørelsen, og det gør man i en alt for generel arbejdsløshedsstatistik. Den enkelte arbejdsløse kan ikke bruge generelt lave ledighedsprocenter til noget. Det, der betyder noget for den enkelte dansker, der nu er blevet fyret, f.eks. på Vestas i Nakskov eller i Ringkøbing, eller for andre, der står over for at blive arbejdsløse, er: Hvad er det

for en fremtid, der tegner sig nu for mig og min familie? Kan jeg mon vende tilbage til mit tidligere job? Hvilke andre muligheder har jeg? Kan jeg blive boende? Får jeg mulighed for at uddanne mig uden at miste for meget økonomi? Har regeringen og Folketinget egentlig en plan, der virker? Virker den hurtigt? Og mange andre spørgsmål trænger sig jo på hos de mennesker, som nu er i en trængt situation.

SF har med interesse læst regeringens regionalpolitiske redegørelse og landdistriktsredegørelsen. Redegørelserne er mere tilbageskuende end fremadrettede. Vi savner helt konkret, at regeringen lægger sine regionalpolitiske målsætninger frem. Hvornår og hvordan får vi vendt den negative befolkningstilvækst? Hvilke midler vil regeringen bringe i anvendelse? Hvordan vil regeringen styrke erhvervsudvikling og bosætning osv.?

Desværre er regeringens regionalpolitiske redegørelse og landdistriktsredegørelsen meget diffuse, og de er ukonkrete. Der er behov for mere konkrete initiativer og reelt målrettet anvendelse af de udviklingsmidler, der stilles til rådighed. Regeringen nævner et antal beløb og puljer i redegørelserne, men det fremgår ikke sådan helt klart, hvad disse midler reelt har haft eller vil få af betydning for udviklingen i udkantskommunerne og landdistrikterne. Det er et gennemgående træk, at de økonomiske midler, som regeringen henviser til, oftest findes i projekter, puljer eller aftaler, som ingen direkte tilknytning har til udkantsområderne eller landdistrikterne. Det er ikke her, at regeringen gør en forskel.

Kl. 15:30

SF ser nu frem til regeringens kommende regionalpolitiske udspil, som man kalder »Danmark i balance«. Det lyder i øvrigt som noget, jeg har hørt før. Vi ser frem til, at udspillet kommer til tiden, at det bliver konkret og ledsages af brugbare forslag til løsninger.

De yderste kommuner og landdistrikterne venter på en samlet politik med en konkret plan og en sammenhængende regionalpolitisk indsats. Regeringen kan ikke blive ved med at skrive sig fra sit ansvar. Regering og Folketing er ansvarlige for, at hele Danmark balancerer.

Det er tydeligt, at der er behov for bedre rammer og udviklingsmuligheder for kommunerne i periferien af Danmark. Et skærende misforhold mellem den høje skat, der betales, og den service, der er til rådighed for børne-, skole- og ældreområdet svækker naturligvis disse kommu-

ners konkurrenceevne i forhold til en satsning på øget bosætning. Man får ikke et ben til jorden over for væstkommunerne.

Landdistrikter og udkantskommuner udsættes løbende for den stigende centralisering af velfærden, og det er lægebetjening, sundhedstilbud, folkeskoler, politi og mange andre basale velfærdsserviceydelser, som er helt centrale for udviklingen, for vækst og bosætning. Det svækker naturligvis også kommunernes konkurrenceevne, at de ting forsvinder fra udkanterne.

Vi ved, at uddannelsesniveaet er væsentlig lavere i udkantskommunerne end i resten af landet, og det gavner jo ikke arbejdet med at nå Folketingets målsætning på uddannelsesområdet, som er, at 85 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, og at 50 pct. skal have en videregående uddannelse. Det lave uddannelsesniveau i yderkommunerne er en klar barriere for at nå disse mål. Adgangen til viden og uddannelse er en helt afgørende forudsætning for udkantsområdernes fremtidige vækstmuligheder. Der skal derfor satses massivt på uddannelse og tilførsel af viden.

Der er sket en betydelig centralisering af den økonomiske aktivitet i Danmark. Vi kan se, at pendlingen er øget. Det har dog ikke gjort kommunernes økonomi grundlæggende stærkere. Pendlingen er øget, ja, men fraflytningen er også øget, så derfor er pendling ikke løsningen for de områder, der ligger så langt ude, at daglig pendling er urealistisk på grund af en helt urealistisk lang rejsetid. Der skal investeres i initiativer, som styrker rammebetingelserne for mere liv og vækst i udkantsområderne.

Regeringen skriver i den regionalpolitiske redegørelse, at kommunerne har mulighed for at påvirke øget bosætning ved at investere i kultur, lave skatter, børnepasning og infrastruktur. Netop dette sætter jo udkantskommunernes problem helt på spidsen. De har i forvejen et højt skattniveau og et lavt serviceniveau. De har simpelt hen ikke de økonomiske kræfter, der skal til for at investere i det, der kan tiltrække bosætning. Deres kommunaløkonomiske udgangspunkt rummer således ikke mulighed for at gøre de her investeringer.

Derfor er vi i SF optaget af, hvordan vi styrker kommuneøkonomien i udkanten af Danmark. Udkantskommunerne befinder sig desværre i en døds spiral, og det har vi i vores parti jo ikke tænkt os bare at stå og se på.

Regeringen skriver i sin landdistriktsredegørelse, at reformen af tilskuds- og udligningssy-

stemet, der fulgte med kommunalreformen, har sikret de vanskeligt stillede kommuner med negativ befolkningsstivækst og lavt beskatningsgrundlag en bedre mulighed for at levere det samme serviceniveau med en ensartet skatteprocent.

Det passer jo simpelt hen ikke. Man skal bo meget langt væk fra udkantsområderne for at kunne sige, at det her holder vand. Et af de områder, der bekymrer borgerne i landdistrikterne og yderområderne, er mangel på politi. Det er jo fint, at der kommer 300 nye betjente, men de skal også kunne gøre gavn i hele landet. Der bør laves en konkret plan for, hvordan polititjenestene sikrer trygheden ude i landdistrikterne og yderområderne. Der skal være tilstrækkeligt politiberedskab ved alle lokalstationer. Det burde jo ikke være nødvendigt at skulle stå og sige sådan nogle ting.

Kl. 15:35

Et kerneområde for udviklingen i landdistrikterne er adgang til at gå i skole, og især skoletilbud til de mindste er vigtigt at bevare i landdistrikterne. Derfor må der udtænkes nye decentrale skoleformer, især for de mindste elever.

Regeringen henviser i redegørelsen til en analyse udarbejdet i Velfærdsministeriet i februar 2008, hvor konklusionen er, at skolelukninger ikke er årsag til lokalområders tilbagegang. Den tror vi heller ikke på. Vi, der bor derude, har nogle helt andre erfaringer.

Mange landsbyer er skæmmet af faldefærdige ejendomme. Det bidrager til en negativ udvikling. Ca. 10.000 ejendomme i Danmark skønnes tjenlige til nedrivning. Regeringen omtaler i landdistriktsredegørelsen, at man indtil nu har taget et initiativ til nogle lovændringer, som giver kommunerne lidt bedre muligheder, men her bliver jeg nødt til at sige, at det jo slet ikke rækker. Man gav godt nok nogle bedre muligheder for og lidt flere penge til at lave noget områdefornyelse, men det forslår som en skrædder et vist sted.

Jeg bliver nødt til at hænge min hat på, at hr. Erling Bonnesen fra Venstre har varslet et forslag om støtte og flere penge til nedrivning. Indtil nu er dette dog blevet ved snakken, men jeg håber, at vi kan genoplive hr. Erling Bonnesens gode idé. Vi har som sagt desværre ikke set noget konkret fra Venstre endnu.

Der skal også åbnes op for en øget dobbelt bosætning, og endelig skal en større del af byfornyelsesmidlerne gå til landdistrikterne i udkantskommunerne.

Mange byer er så heldige at have engagerede borgere, der gerne vil gøre en ekstra indsats for at udvikle deres lokalområde. Der er i dag 56 såkaldte lokale aktionsgrupper med 700 medlemmer. Hvis der fortsat skal være gang i ildsjælene, skal Folketinget tage arbejdet med at udvikle landdistrikterne yderst alvorligt. SF vil gerne have en større del af landdistriktsmidlerne og vækstforaenes midler mere målrettet den konkrete udvikling i landdistrikterne, som er drevet af og forankret i de ildsjæle og iværksættere, der bor der.

I SF arbejder vi med nogle forslag, som kan være med til at styrke udviklingen i udkantsområderne. Vi forestiller os, at vi her i Folketinget skal have nedsat et landdistriktsudvalg. Som det næste forestiller vi os, at kommunerne får mulighed for at indføre landsbyedeller, som bliver ansat af en kommune til at løse flere opgaver ude i landdistrikterne. Det er noget, der bliver prøvet af i øjeblikket.

Vi forestiller os hjemmearbejdspladsfradrag for de mennesker, som arbejder på distancen, og som har hjemmearbejde. De skal have lov til at beholde de ekstraordinære skattefradrag, som de har til transport. Vi ser for os fælles kontorhuse i udkantsområderne, hvor små virksomheder kan etableres, og hvor folk, der ellers ville pendle og have meget langt til arbejde, kan blive hjemme og få en arbejdsplads. Statslige arbejdspladser skal skabe ny vækst i udkantsområderne. Viden er en helt afgørende forudsætning for at skabe vækst, og derfor skal vi have skubbet noget mere viden længere ud i landet.

Derfor er det også afgørende, at vi får nogle flere uddannelsessteder, som kan uddanne til velfærdsjob, at der er uddannelse på dagpenge i udkantskommunerne, og endelig at der er et udkantstaxameter til ungdomsuddannelserne, og som en nytænkning bør dette også gælde uddannelser under professionshøjskolerne.

Det var en velment kritik, men også en række forslag til, hvad der kan arbejdes videre med.

Kl. 15:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren, og så er det Venstres ordfører hr. Jens Kirk. (*Flemming Bonne* (SF): Må jeg lige have lov at læse et forslag til vedtagelse op?) Ja, det går nok. Nu er det næsten synd for hr. Jens Kirk, at han skal gå herop en gang til. Men lad os bare høre forslaget til vedtagelse. Jeg havde egentlig også forventet, at det kom. Værsgo.

(Ordfører for forespørgerne)

Flemming Bonne (SF):

Det må Folketingets søreme meget undskyldte. (Søren Espersen: Værsgo at læse op, lad os så høre). Jeg har naturligvis et forslag til vedtagelse, og på vegne af Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten fremsættes:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at visse udkantsområder og landdistrikter i Danmark har brug for en ekstra indsats for at imødegå en negativ udvikling og befolkningsstilbagegang.

Folketinget pålægger derfor regeringen i dette folketingsår at fremlægge en landdistrikts- og regionalpolitisk handlingsplan, som sikrer rammerne for vækst, udvikling og velfærd i hele Danmark.

Planen skal indeholde konkrete planer for at sikre job, uddannelsesmuligheder og tilførsel af vidensarbejdspladser til udkantskommuner.

Planen skal også indeholde konkrete planer for at sikre tilstrækkelig offentlig velfærds-service i landdistrikter og udkantskommuner, herunder kommunal velfærd, sundhed og læger, beredskab og statslige opgaver som politi.« (Forslag til vedtagelse nr. V 82).

Kl. 15:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Jeg har nu fået et forslag til vedtagelse af hr. Flemming Bonne, fru Lene Hansen, fru Bente Dahl og fru Line Barfod, og det lader jeg indgå i de videre drøftelser. Og så tror jeg ikke, at vi kan holde hr. Jens Kirk hen med snak mere. Nu er det Venstres ordfører.

Kl. 15:42

Jens Kirk (V):

Tak til hr. Flemming Bonne. Det blev fremlagt mange ting og mange procenttal, og de er jo taknemlige. Jeg håber, at hr. Flemming Bonne lagde mærke til, hvad indenrigs- og socialministeren sagde, nemlig at arbejdsløsheden i de områder, hr. Flemming Bonne nævner, var meget, meget lav før, og derfor er det meget taknemligt at nævne – hvis man kommer fra 0,7 pct. i arbejdsløshed – at det er steget med 140 pct. For så er arbejdsløsheden på 2 pct. bagefter. Det skal vi lige have i baghovedet, når vi hører de procenttal.

Jeg medgiver, at det er tragisk, når en familie – en eller begge forsørgere – bliver arbejdsløs.

Kl. 15:40

Det er tragisk, og det skal vi finde en løsning på. Men jeg synes, at man skal tage de procenttal sådan lidt med et gran salt.

Det spændende er jo her – jeg har lige læst i bogen om, hvor folketingspolitikere kommer fra – at hr. Bonne kommer fra Nakskov. Det har jeg lige fundet ud af. Og jeg har lige en pressemeddelelse her fra formanden for Erhvervsråd Lolland-Falster, Marie Louise Friderichsen, som skriver: Optimisme på Lolland-Falster, selv om der er fyringer. Det er slet ikke, som det var i 1970'erne og 1980'erne. Femern Bælt vil gøre noget andet, men helt klart skal vi ligesom have gang i noget andet, omstilling, uddannelse.

Men hvad er det, SF helt enkelt vil gøre, f.eks. hvis vi skal sige noget med hensyn til struktur i de gamle amter? Kan vi flytte de der statslige arbejdspladser, eller er det bare noget, vi snakker om ved festlige lejligheder? Kan det lade sig gøre i praksis? Jeg spørger.

Kl. 15:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:43

Flemming Bonne (SF):

Nu, når der henvises til min hjemstavn og erhvervsrådets ganske udmærkede formand, vil jeg da afsløre over for hr. Jens Kirk, at jeg selv, efter fyringerne blev varslet på Vestas, har været med til at tale problemerne ned. For de skal såmænd nok rejse sig igen, Vestas er et stort og et stærkt firma, de skal nok komme.

Men når vi kigger på situationen i forbindelse med krisen, er det, man skal være betænkelig, og så kan man ikke lade sig nøje med de her generelle lave ledighedstal. Så bliver regeringen nødt til at forholde sig til, at ledigheden eksploderer. Det er eksplosivt, og hvis ikke man sætter ind hurtigt, risikerer vi det, vi har set tidligere, nemlig at folk går hen og bliver ledige i for lang tid. De mister tilknytningen til arbejdsmarkedet, og så får vi massive sociale problemer. Det kan jeg ikke tænke mig at nogen kan have interesse i.

Kl. 15:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jens Kirk.

Kl. 15:44

Jens Kirk (V):

Det er interessant, at hr. Flemming Bonne nævnte noget, som jeg mener er forkert. Når man tager håndfast på bogen her og læser tabel 2 på side 36, ser man, at der står, at ungdomsuddannelserne er dårlige derude. Her står jo sort på hvidt, at der faktisk er flere i Nordvestdanmark i

hvert fald, der gennemfører en ungdomsuddannelse, end i landet som gennemsnit. Vi er helt oppe på 87-88 pct. i de områder. Og endelig kan vi sige, at den sociale arv jo også er brudt. Den er næsten på højde med de andre i de områder, vi snakker om her. Det er rigtigt, at der erhvervsfagligt set er en større del, der bliver det, og det er jo helt klart produktionsvirksomhederne, der ligesom mister eksportmuligheder, og derfor bliver arbejdsløsheden jo større der, end hvor vi har servicevirksomheder.

Men jeg synes, at hr. Bonne skulle læse lidt mere i den her. Der står faktisk meget godt i den, som dokumenterer, at der er sket en masse ting, også ude i landdistrikterne, helt derude i Vestjylland, hvor jeg kommer fra.

Men hvad er det mere, hr. Bonne mener skal flyttes ud? Jeg spurgte til statslige arbejdspladser.

Kl. 15:45

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:45

Flemming Bonne (SF):

Jeg bliver nødt til at sige det på den måde, at det, vi gerne vil have flyttet ud, er statslige arbejdspladser, som samtidig flytter noget viden ud her fra Københavnsområdet eller fra Århusområdet. For en vigtig forudsætning for, at udkantsområderne kan udvikle sig, er, at der tilføres noget viden, og at der bor nogle mennesker, som er i stand til at udvikle, iværksætte osv.

Det kan være mange typer af statslige arbejdspladser. Jeg står ikke her og plæderer for en ny udflytning af SKAT eller sådan noget. Jeg taler om kommende nye initiativer, statslige institutter, der skal oprettes, eller statslige centre, som skal ansætte videnpersoner. De behøver ikke at ligge i hovedstaden. De kan lige så godt ligge længere ude, i hvert fald så langt ude, at de kan nås af folk, der vil pendle fra udkantsområderne.

Jeg beder ikke om, at tingene kommer til at ligge ude ved kysterne, slet, slet ikke. De skal bare være i en afstand, så de kan nås ved almindelig daglig pendling.

Kl. 15:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det hr. Knud Kristensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:46

Knud Kristensen (KF):

Nu kan man jo ikke påstå, at hr. Flemming Bonnes tale var særlig positiv – den var i stedet rela-

tivt negativ. Hr. Flemming Bonne afsluttede med at sige, at ledigheden eksploderer; og vi er helt enige om, at det er uheldigt, men mener hr.

Flemming Bonne virkelig, at man kan redde landets situation og løse hele vores nuværende arbejdsløshedsproblematik ved at tilføre landets yderområder nogle flere midler? Jeg vil gerne have, at hr. Flemming Bonne gør en lille smule mere ud af at forklare det.

Kl. 15:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:47

Flemming Bonne (SF):

Det kan godt være, at jeg udtrykker mig meget uklart, men det, jeg sådan set plæderer for, er ikke, at der skal flyttes mange flere penge ud til udkantsområderne.

Jeg siger bare, at kommunerne, der ligger derude, skal have fair konkurrencevilkår; de skal som udgangspunkt kunne have en økonomi på lige fod med andre kommuner. Så kan man tage den derfra og sige, at de dygtige kommuner får meget ud af pengene, mens de mindre dygtige får mindre ud af det. Lad os få den konkurrencesituation – det vil vi gerne have – men udgangssituationen skal være forholdsvis ens og lige. Det gælder specielt, når vi taler om kommuner i de områder, som er truet i den grad, som vi ser her.

Derudover har jeg jo ikke sagt, at der skal flyttes flere penge ud, men vi skal have flyttet noget viden derud og styrket nogle uddannelser i de områder, og det er jo noget helt andet. Og der bruger vi jo pengene i forvejen.

Kl. 15:48

Formanden:

Hr. Knud Kristensen.

Kl. 15:48

Knud Kristensen (KF):

Det var jo lige præcis det, som var interessant i hr. Flemming Bonnes tale, nemlig at vi skal have flyttet noget ud. Derfor synes jeg, det ville være rimeligt, at hr. Flemming Bonne tog udgangspunkt i den landdistriktsrapport, som der foreligger nu, og som er positiv og fremadrettet. Og det, vi nu mangler, for netop at kunne gøre det, som hr. Flemming Bonne eftersøger, er at opfordre kommunalbestyrelserne til at udarbejde deres første nye kommuneplan, der lægger nogle rammer for, at de faktisk kan gennemføre det. Jeg synes, det er rimeligt, at man opfordrer til, at kommunerne gør det, i stedet for at rette kritikken mod det, som regeringen har gennemført

strålende indtil nu. Det håber jeg at hr. Flemming Bonne vil give mig ret i.

Så vil jeg sige en ting mere, og det er, at vi kun løser arbejdsløsheden ved, at vi får gang i eksporten igen. Jeg synes ikke, det er rimeligt, at man, som hr. Flemming Bonne står og siger, bare skal lægge noget mere ud til landdistrikterne. Det er eksporten, det handler om også.

Kl. 15:49

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 15:49

Flemming Bonne (SF):

Jeg har lyst til at sige, at jeg tror, at mange kommuner virkelig arbejder reelt og realistisk med at udarbejde kommuneplaner, og der skal også nok komme noget fornuftigt ud af det – noget planlægning, som gavner både by og land inden for deres kommunegrænser.

Det, der er mit problem i den forbindelse, er, at kommunerne jo ikke kan sidde og være herre over, om der er politi til rådighed. De er jo underlagt et politiforlig og en politireform, hvor politihovedsæderne er centraliseret og flyttet væk fra lokalområderne. De er underlagt nogle sygehus- og sundhedsplaner, som centraliserer hele vores sundhedsvæsen og flytter viden fra udkantsområderne og længere ind i landet, og derfor mister kommunerne de borgere, som vil jobbe på disse store arbejdspladser.

Derfor er det et spørgsmål om at flytte noget viden den anden vej.

Kl. 15:50

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Britta Schall Holberg.

Kl. 15:50

Britta Schall Holberg (V):

Tak. Jeg forstår, at hr. Flemming Bonne gerne vil have flyttet arbejdspladser ud i lokalområderne og dermed flyttet viden ud, og det er vi jo fra regeringspartierne side meget enige i.

Jeg synes bare, jeg manglede en kvittering for, at regeringen faktisk i forbindelse med kommunalreformen har gjort en stor indsats for at få flyttet viden og statslige arbejdspladser ud, bl.a. skattecentre, miljøcentre, datacentre og andet. Så der er jo flyttet utrolig mange mennesker ud i lokalområderne og dermed også skabt en viden, som landdistrikterne kan bygge videre på.

Kl. 15:51

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 15:51

Flemming Bonne (SF):

Jeg ved nu ikke, hvor meget der er flyttet ud. Men jeg er enig i, at der er blevet flyttet rundt. Jeg bor f.eks. helt nede i udkanten af Lolland, og mit regionale hovedsæde ligger oppe midt på Sjælland; det hænger jo slet ikke sammen set med mine øjne. Og det er jo ikke sådan, at man der, hvor jeg kommer fra, har fået glæde af noget af det her. Så derfor bruger jeg udtrykket, at man har flyttet nogle ting rundt, og det er der nogen der har fået glæde af, og så er der andre, der er blevet tabere på det. Sådan er det.

Kl. 15:51

Formanden:

Fru Britta Schall Holberg.

Kl. 15:52

Britta Schall Holberg (V):

Ordføreren står og siger, at vi mangler arbejdspladser, og at vi mangler, at statslige arbejdspladser bliver flyttet ud; så må ordføreren da også acceptere, anerkende, at regeringen rent faktisk har flyttet en masse arbejdspladser ud til netop de lokalområder, som hr. Flemming Bonne står og taler om, og dermed også flyttet den viden ud, som er fundamentet for, at disse landdistrikter og landområder er i stand til at klare sig også i fremtiden.

Kl. 15:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:52

Flemming Bonne (SF):

Jeg må fastholde, at der ikke er flyttet nye arbejdspladser ud. Der er flyttet rundt på nogle arbejdspladser. Det er ikke sådan, at staten og statsadministrationen og det, der er foregået omkring Slotsholmen her, er blevet mindre. Tværtimod, vil jeg sige; det bliver jo større og større.

Så vi ser gerne, at der bliver flyttet endnu mere ud. Med hensyn til det, der er flyttet ud, er det sket i forbindelse med amternes nedlæggelse, og man skulle så have placeret nogle forskellige miljøcentre og sådan nogle ting. Men det er ikke samlet set en styrkelse af udkantsområderne.

Kl. 15:53

Formanden:

Der er ikke flere, der ønsker korte bemærkninger. Tak til hr. Flemming Bonne. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er hr. Jens Kirk som ordfører.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Jens Kirk (V):

Der bor i alt ca. 745.000 mennesker i landdistrikterne eller mellem 13 og 14 pct. af Danmarks befolkning. Det er for landsbyer med under 200 indbyggere. Tager vi dem med med fra 200 til 1.000 indbyggere, er vi faktisk oppe på over 1 million mennesker eller 21 pct. af Danmarks befolkning eller hver femte, der bor i det, jeg vil kalde landdistrikterne.

I Venstre finder vi det vigtigt, at vi ikke glemmer den befolkningsgruppe, som bor på landet og i de mindre byer, og det er således afgørende, at vi sikrer, at de får adgang til udviklingsmuligheder og service, der svarer til, hvad den øvrige befolkning får. Ellers risikerer vi, at landdistrikterne affolkes yderligere. Det skal siges, at der inden for de sidste år har været en affolkning på en lille procent i gennemsnit.

Kommunalreformen har medført større og mere bæredygtige kommuner og dermed også skabt et større og bedre fundament for at styrke indsatsen i landdistriktsområderne. En undersøgelse viser, at cirka tre fjerdedele af de nye kommuner i større eller mindre omfang har udarbejdet en landdistriktspolitik eller har planer om det. Det er positivt, at kommunerne tager landdistrikternes vilkår seriøst, og at kommunalreformen i mange tilfælde har medført en opprioritering af landdistriktsindsatsen. I mange kommuner er der ansat en landdistriktskoordinator, og der er etableret landdistriktpuljer, hvor lokale borgere og virksomheder har mulighed for at søge tilskud til forskellige projekter.

I øjeblikket befinder vi os i en global krise. Jeg skal ikke komme meget ind på, hvad der er sat i værk; det har de to ministre allerede berørt. Det er en krise, der har ramt hele landet, og den har måske ramt særlig hårdt i produktionsområderne og dermed ikke mindst i, kan man sige, udkantområderne, selv om jeg ikke kan lide det udtryk. Det er jo fremstillingsherverne, der rammes mest, da vi er et eksportland.

Hvem er så involveret? Ja, landdistriktspolitikken og den regionale udvikling er et komplekst område; der er mange ministerier involveret i større eller mindre grad. F.eks. kan nævnes Klima- og Energiministeriet, som har gjort, at vi har lavet en energiaftale. I øjeblikket er der flere kommuner, der er ved at have deres planer for vindmøller på plads. Der har vi sammen med forligspartnerne indføjet, at ejerskab er en del af det – 20 pct. Det seneste er, at vi i et for-

søgsområde for havvindmøller har fået lavet det sådan, at lokalbefolkningen som parameter kan få hele ejerskabet, hvis de ønsker det. Det vil sige, at en vindmølle lige pludselig bliver køn i stedet for at være et monstrum, der forstyrrer.

Vi kan tage Kulturministeriet – det er også noget. Miljøministeriet: Der er mange ting – natur, turisme og nationalparker er kommet til, og der er kommet mange flere sommerhuse; 8.000 er der givet tilladelse til.

Plankompetencen: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har en plan helt frem til 2013, hvor der gives et årligt tilskud, hvor der tages penge hjem fra EU. De er med i »Grøn Vækst«, som skal medføre, at vi får mere natur, mere miljø, men samtidig bevarer balancen mellem vækst og det grønne. Det er et væsentligt bidrag til udviklingen i landdistrikterne, at vi har den plan. Jeg skal ikke komme ind på alle dele, men vi har jo en akse 1 med kompetence og innovation. Vi har noget med fødevarer. Vi har en akse 2, som handler om østøtte, vådområder, randzoner, miljøbetings støtte osv. Og endelig har vi akse 3 og 4 vedrørende arbejdspladser, attraktive levevilkår i landdistrikterne samt Leader, kulturaktiviteter og aktiviteter for børn og unge i landdistrikterne. Og derudover har vi jo LAG'erne, som bevilges omkring 100 mio. kr. Vi har LAG'er i mange af kommunerne nu, og de er et godt netværk for landdistriktsudviklingen i kommunerne. Og til alle de projekter, der kommer derfra, og til de midler, der er til rådighed, er der en god og stor søgning, således at der i 2007, hvor der var sat 560 mio. kr. af i alt til opgaverne, blev ansøgt om 1.331 mio. kr. Der gøres altså en kæmpe indsats for at finde nogle initiativer, vi kan sætte i værk, og der er god afsætning.

Det er meget vigtigt for Venstre, at den udvikling, der er i landdistrikterne, i høj grad hviler på lokale afgørelser og initiativer. Lokale kræfter er bedst, og der er ingen tvivl om, at de lokale LAG'er er en meget vigtig del af landdistriktsprogrammet. De lokale aktionsgrupper er også et vigtigt redskab for at udvikle fiskeriet i yderområderne, særlig efter indførelsen af FKA- og puljeordninger og den nye fiskeriordning, som indgår i fiskeriudviklingsprogrammet 2007-2013. Det drejer sig f.eks. om modernisering af fiskerifartøjer, bæredygtig udvikling af fiskeriområder, forarbejdning, yngre fiskere, miljøvenlig akvakultur og dyresundhedsforanstaltninger m.m.

Endelig er der Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse: Sygehusstrukturen har der været meget stor debat om regionalt og vel også ude i den enkelte kommune. Det vigtigste i den debat er vel, at vi får nogle gode og moderne sygehuse, som kan klare stort set alt i dag, men at vi også har det præhospitale i orden. Det skal vi i allerhøjeste grad have på plads, så vi er sikrede. Om det i sidste ende skal være en helikopterordning for os, skal jeg ikke afgøre, men det er vigtigt at sige, at det skal være i orden.

Med hensyn til videnskab og teknologi kan vi se bredbåndnet og innovationsnetværk. Fra Skatteministeriet: kørselsfradrag i yderkommunerne. Transportministeriet: Der er kommet 200 mio. kr. ekstra til øerne og hjælp til kommunernes færgeforbindelser. Der er altså en række ting, der giver en hjælpende hånd her og der. Undervisningsministeriet: Udbuddet, et administrationsbidrag til udkantsgymnasier. Der er også noget på vej til produktionskoler fra den 1. januar 2010.

Og endelig, som vi havde en lille debat om før, den sociale arv: Når vi læser landdistriktsreddegørelsen, kan vi jo se, at den er ved at blive brudt – lige så meget i landdistriktsområderne som i byområderne; der er stort set lige mange, der tager en videregående uddannelse. Hvad grundskoler og gymnasiale uddannelser angår, går de fleste unge videre og får det, vi kalder en uddannelse, enten en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse. Der er altså ikke længe den store forskel på, om man bor på landet eller i byen.

Så kan man spørge, hvad vi har af muligheder og udfordringer for at få mere liv derude. Der er mange ting, vi ikke kan bestemme, men vi har været inde på at drøfte plankompetencen. Alle kommuner er i gang med at lave en ny kommuneplan, som er oppe til revision. Det er meget vigtigt. Jeg vil gerne sige her i den forbindelse, at de enkelte landsbyer i kommunerne er agtpågivende og tager del i den planlægning, der nu skal være for den enkelte landsby – om, hvor brede vejene skal være, hvordan fortovene skal være, om husene skal ligge ud til vejene eller væk fra vejene osv. Der har de muligheder. Det er man i fuld gang med, og de planer skal vel vedtages i de nye byråd, som vælges her til efteråret. Der har landsbyerne virkelig en mulighed for at påvirke deres egen bosætningsform.

Kl. 16:01

Man kan også tage skolelukninger, som der har været meget debat om. Jeg må sige fra den

stol, jeg sidder på, at det nærmere er en konsekvens – det er ikke skolelukninger, der er skyld i landdistrikternes tilbagegang. I stedet for en skole har vi multihuse, kan man sige; der kan nævnes flere sogne. Men vi må lægge vægt på, at der i skolerne er faglighed og tryghed, og de mindre skoler i nogle af de tyndtbefolkede områder har jo fået den mulighed, at der kan være en fælles administration. Således kunne man måske godt tænke sig, at det var lærerne, der blev fragtet lidt rundt eller kørte rundt mellem de små skoler, hvis vi skal bruge linjefaglærere i linjefagene.

Butiksdøden er det svært at stille noget op imod. Nogle mener, at lukkeloven, hvis vi bevare den striks, kan hindre butiksdøden. Men nogle af os har måske et andelsbevis, og vi ved jo godt, at vi, 2 måneder efter vi har købt det, handler i supermarkedet igen. Det er jo ikke det, der skal holde liv i butikkerne; det er, at vi ligesom sætter os for, at vi lokalt vil handle i den butik, så det ikke bare er nogle småting, vi går hen og henter, og så er butikken væk, når vi har behov for den. Vi har nogle vaner; mennesker vil gerne have nogle oplevelser, derfor tager de til butikscentrene. Jeg tror ikke, at lukkeloven, selv om den var meget mere striks, end den er i dag, ville kunne hindre det.

Vindmøller og lokalt ejerskab har vi snakket om. Man kan også tage boligrenoveringer og landsbyfornyelse: Der er sat noget i gang både fra Indenrigs- og Socialministeriet og fra Fødevareministeriet i fem kommuner. Lad os se, hvad det bliver til. Man har sat nogle projekter i gang. Der er nogle millioner kroner til boligrenovering, og der kan jeg se hr. Flemming Bonne for mig igen nævne hr. Erling Bonnesen fra Venstre og sige, at han har været ude og sige noget om penge. Vi har de der 12-13 mio. kr. Lad os nu se, hvordan aftrækket på dem er. Hvis der virkelig viser sig at være godt aftræk på dem, skal vi måske ind.

Man kunne også sige, at vi skal i gang med landbrugsloven. Det kunne måske være en idé at indføre en ting om, at man skal rydde op efter sig, hvis man ikke skal bruge ejendom nummer to eller tre, når man køber de bygninger. Der kunne måske gøres nogle ting, men vi kræver det der.

Det er i hvert fald sikkert, at der er nok at tage fat på. Men der er også mange muligheder, og med de initiativrige folk, vi har på landet, er jeg slet ikke så nervøs. Men vi skal huske herinde, at hvis vi vil bevare en positiv udvikling på landet,

skal der være plads til både udvikling og natur, for ellers dør landdistrikterne. Det er jo ikke nok, at vi bare kommer ud i naturen 14 dage om året engang om sommeren, når solen skinner. Det vil sige endnu en gang: Der skal være plads til udvikling, fornyelse og vækst. Ellers dør det.

Sluttelig har jeg følgende forslag til vedtagelse fra Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender, at der er iværksat en lang række statslige initiativer til gavn for udviklingen i landdistrikterne og en løbende overvågning af landdistriktudviklingen. Folketinget pålægger regeringen at afgive en ny status i foråret 2011, hvor resultaterne af den løbende overvågning afrapporteres, bl.a.: i forhold til bosætning og erhvervsudvikling.

Folketinget anerkender videre, at et folketingsflertal har iværksat flere initiativer, der sigter på at mildne konsekvenserne af den internationale økonomiske krise. Folketinget anmoder om, at den kommende regionalpolitiske redegørelse særskilt belyser, hvordan de økonomiske konjunkturer påvirker den regionale udvikling i ledigheden. Folketinget anerkender, at regeringen med udspillet om »Grøn Vækst« understøtter, at der vil kunne ske fuld hjemtagning af landdistriktmidlerne. Folketinget vurderer ligeledes, at landdistriktsprogrammets fortsatte indsats for de lokale aktionsgrupper samt indsatsen over for børn og unge i landdistrikterne og den særlige indsats for landbrug på øerne indgår som et værdifuldt element i den samlede politik for landdistriktudvikling.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 83).

Kl. 16:05

Formanden:

Tak. Det forslag til vedtagelse, der er oplæst, vil indgå i de videre forhandlinger. Vi går til de korte bemærkninger. Det er først hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:05

Rasmus Prehn (S):

Venstres ordfører giver udtryk for, at det er de lokale kræfter, der skal løfte opgaven, og det lyder jo enormt fascinerende og også meget positivt, men man kunne måske også fristes til at sige, at det også er en måde at fralægge sig ansvaret på her fra Christiansborgs side i forhold til de opgaver, der er, hvis det alene er lokalt, man skal

løfte opgaverne. Hvis vi rent faktisk lytter til Landdistrikternes Fællesråd, som jo er lokale kræfter, der har involveret sig – i øvrigt med en hel del medlemmer af Venstre – i det organisatoriske arbejde, efterlyser de jo en meget mere aktiv indsats fra Christiansborgs side i forhold til at løfte nogle af de her ting.

Der kunne jeg godt tænke mig at høre Venstres melding med hensyn til nogle af de ting, som vi også fra socialdemokratisk side og fra SF's side har lanceret i vores fælles forslag til vedtagelse, nemlig det med et særligt uddannelsesstaxameter til de områder, som ikke har del i væksten. Og hvad med offentlige arbejdspladser i udkantsområderne? Og endelig hvad med den mangel på læger, vi oplever rundtomkring i de udkantsområder, vi har, hvor det bliver stadig sværere at få veluddannede læger nok? Skulle man gøre noget særligt for at uddanne flere læger måske endda på nogle af de universiteter, som ikke har lægeuddannelser i øjeblikket?

Kl. 16:06

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 16:06

Jens Kirk (V):

Tak. Jeg vil sige til hr. Rasmus Prehn, at om uddannelsescentre kan man vel sige, at allerede nu har vi universiteter, vi har Syddansk Universitet, vi har en akse, der siger Århus, Herning, en akse er lagt derude. Det vigtigste i den forbindelse er vel, at vi sørger for, at der også er infrastruktur, som kan medføre, at selv om man vil bo hjemme – måske 50 km derfra – kan man fortsat komme på de centre dagligt og også komme hjem dagligt, hvis man ønsker det, så man ikke ligefrem tvinges til at flytte. Når først de unge er flyttet fra et område, er der jo en tendens til, at de ikke kommer hjem, før de i hvert fald er kommet nogle år op i alderen.

Med hensyn til lægehuse tror jeg, at man skal lytte lidt til, hvad de også har snakket om i Region Midtjylland, og jeg tror også andre steder – var det ikke Mors, vi har hørt det fra – at der bygger kommunen, eller regionen sørger for, at der er nogle lægehuse til rådighed for lægerne, fuldt moderne, og så søger lægerne det. Jeg tror endda, jeg har hørt, at det oppe på Mors eller et andet sted er blevet en meget stor succes. Der var mange ansøgninger. Tak.

Kl. 16:07

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:07

Rasmus Prehn (S):

Netop med hensyn til lægehuse har det jo virkelig været en lang proces at give regionerne lov til, at man kunne etablere de her lægehuse. Der har regeringen strittet imod i forhold til at give en fuldmagt til regionerne, så man kunne etablere det her. Så der har altså været et langt socialdemokratisk pres for at få den her opgave løftet. Men det er rigtigt, at det er et skridt i den rigtige retning.

Jeg tænkte nu nok så meget også på at få uddannet læger, som har lyst til at bosætte sig i nogle af de her områder. Der tænker jeg lidt på, at vi jo bl.a. har Aalborg Universitet, hvor man jo i forvejen har en industriel lægeuddannelse, men man kan ikke få lov til at uddanne almindelige læger, og det har man interesse i. Var det ikke en måde at gøre det på at løfte den uddannelse? Så kunne man også få flere til at uddanne sig som læger dér og dermed også passe de ledige lægejob, der bl.a. er i Nordjylland. Det kunne være en måde.

Så har jeg også et spørgsmål omkring offentlige arbejdspladser, om man skulle overveje at rykke nogle af dem ud til de områder, der ikke har del i væksten.

Kl. 16:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:08

Jens Kirk (V):

Tak. Jeg skal tage det bagfra og sige, at offentlige arbejdspladser tror jeg ikke er det, der skal løfte området. Det er, at der er blevet mulighed for ligesom at iværksætte noget produktion. Det er produktion, der skal til. Jeg tror ikke, at det er de offentlige arbejdspladser, der skal løfte de områder. Det er, at alle ligesom kan se, at her har vi et godt sted at arbejde.

Vi har snakket meget om, at tomme landbrugsbygninger skulle bruges, og at det måske blev lettere at fortsætte i de bygninger. Vi ved, at i landbrug må vi have 20 arbejdspladser, så hvorfor må vi ikke have mere end 6-7 på en nedlagt ejendom, hvor vi har en god og miljøvenlig produktion? Det kunne vi måske også tænke lidt på.

Endelig skal jeg ikke gøre mig klog på lægehuse og Aalborg, men jeg ser gerne den her henvendelse til – det må vel være – forskningsministeren, hr. Helge Sander, om ikke vi skulle tænke på det. Jeg tør ikke sige, hvor langt man vil kom-

me med den. Jeg tør heller ikke svare helt eksakt på, hvor mange læger vi mangler i øjeblikket.

Kl. 16:09

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Lene Hansen.

Kl. 16:09

Lene Hansen (S):

Tak. Både fødevareministeren og ordføreren henviser i deres taler til »Grøn Vækst«, og det er jo et forholdsvis nyt udspil, som man jo egentlig kun lige lidt overfladisk har fået kendskab til her. Derfor er det sådan lidt overraskende, at man i debatten nu henviser til et forhandlingsoplæg, hvor forhandlingerne er i gang.

Jeg vil gerne spørge ordføreren om det punkt, der hedder et mere selv bærende landbrugserhverv. Det dækker jo over, at kravet om selveje ophæves, så landbruget i højere grad får mulighed for at organisere sig i selskabsform. Mener ordføreren, at det er fremmede for bosætningen på landet?

Kl. 16:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:10

Jens Kirk (V):

Man kan jo sige, at en betingelse for at have liv på landet også er, at de virksomheder, der ligger derude, herunder også landbruget, har nogle vilkår, som de kan leve under økonomisk.

I øjeblikket må vi sige – og vi har selvfølgelig en global krise – at der tror jeg, at de fleste landmænd vil sige, at de har underskud dagligt; de fleste vil sige det. Derfor må vi se på, hvordan vi i grunden kan matche og klare os i en global konkurrence, som vi må sige der altid vil være der for os som eksportører. Kunne vi få fremmed kapital ind på nogle områder – selvfølgelig fortsat med landbrugsuddannelsen som det styrende, men måske ikke med den samme procentvise ejerandel – er det måske en mulighed. Man kan sige, at vi får andre ind, der bærer nogle af tingene. Det er det, der ligger i det.

Kl. 16:11

Formanden:

Det er stadig fru Lene Hansen, kort bemærkning.

Kl. 16:11

Lene Hansen (S):

Jamen kan man nu være sikker på, at der vil bosætte sig en landmandsfamilie på alle de gårde, som man vil slå sammen til et selskab, et aktieselskab, eller hvad det nu skal være for en kon-

struktion. Jeg forestiller mig, at det i nogle tilfælde vil blive et fjernstyret selskab, som sætter en mand ind, som så skal varetage den daglige forvaltning. Jeg forestiller mig da ikke, at alle de gårde, der indgår i et fællesskab, et aktieselskab, vil kunne blive bemandede af landmænd.

Jeg ser egentlig det her som en trussel imod bosætningen i landområderne. Jeg ser det også lidt som en trussel imod naturplejen i landområderne, for altså, hvilke tilknytninger kan et fjernejerskab have til den jord, som landmanden i dag går og pusler om. Jeg ved ikke, om ordføreren også kunne dele den bekymring.

Kl. 16:12

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:12

Jens Kirk (V):

Nej, det kan han ikke, for det har vel altid været sådan, at hvis man skulle være landmand, skulle man faktisk også være lidt idealist. Det der scenarie, som fru Lene Hansen beskriver, er vel sådan set det, vi har set både i øst og måske også noget i vest, i England, forpagtersystemet. Det har vist altid været bedst, at de, der skal drive landbrugene, har bopæl på dem eller i hvert fald meget nær tilknytning til dem, ellers kan det simpelt hen ikke gå; så hård er konkurrencen. Derfor har jeg ikke de bekymringer. Alle er jo ikke tvunget til at skulle have et større landbrug, men de, der ønsker at få et større landbrug, er jeg helt sikker på også vil bosætte sig dér, og der vil altid være opsyn på de ejendomme. Det kræver det simpelt hen i dag for at overholde alle de regler, vi har. Så det tror jeg ikke at fru Lene Hansen skal være nervøs for.

Kl. 16:13

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 16:13

Bente Dahl (RV):

Tak for det. Ordføreren for Venstre nævnte – og har nævnt det flere gange – erhvervspolitikken under forskellige vinkler. Ud over det brugte ordføreren også de to ord muligheder og udfordringer, og så lignede ordføreren forskellige muligheder og udfordringer op. Det, jeg ikke hørte under udfordringer, var en vurdering af landbrugets rolle og udfoldelsesmuligheder i forhold til udvikling af erhvervspolitik. Her tænker jeg f.eks. på turismeerhvervet. Turismeerhvervet, som er et af de største erhverv i Danmark, har meget dårlige vilkår på landområderne på grund af gener, altså lugtgener, gylle, og lignen-

de gener. Vil ordføreren komme med sin vurdering af det?

Kl. 16:14

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:14

Jens Kirk (V):

Jeg synes, at fru Bente Dahl ligesom skal huske på, at vi lige har fået fem naturparker rundtom i landet, de er i deres vorden, og der gives et tilskud til dem fra Miljøministeriet bl.a. for at fremelske godt fiskeri og meget andet i de områder, fin natur. Endelig kan vi se, at turismen er under udvikling, og det ser vi meget frem til måske ikke mindst i det område, hvor jeg kommer fra, omkring Ringkøbing Fjord.

Endelig kan jeg sige til fru Bente Dahl, at landbrug og gyllelugt jo er ved at være historie, næsten. Undertegnede har boet i 30 år langs en by med 600 indbyggere og sad ene mand dér. Hvert år har jeg sendt en seddel ud til dem om, at nu skulle gyllen køres ud. De venter faktisk på den seddel nu hvert år. Er det den, du kommer med? Om det lugter, gør ikke noget, vi ved, det holder op om 2-3 dage. Det lugter faktisk ikke mere, for det bliver jo nedfældet. Den frygt har jeg slet ikke mere.

Kl. 16:15

Formanden:

Fru Bente Dahl.

Kl. 16:15

Bente Dahl (RV):

Jeg er selv vældig glad for kulturparkerne, altså naturparkerne, der kommer rundtomkring. Det skal der ikke være tvivl om; det synes jeg er et rigtig godt tiltag. Men jeg forventer nu ikke, at der kun skal være turisme i kultur/naturparkerne, altså nationalparkerne, turisterne skulle gerne kunne være alle vegne både i København og altså også i landdistrikterne. Og turisterne får jo ikke sådan en seddel om, at nu er der gyllelugt en 3, 4, 5 dage frem, så de dermed ved, at det holder op igen, for turisterne er typisk en meget afgrænset periode et bestemt sted i landet. Jeg bor selv i Sønderjylland, så jeg kender godt landområderne.

Derfor synes jeg stadig væk, der er et problem, som ordføreren ikke har forholdt sig til i sit svar på mit spørgsmål om erhvervsudviklingen, hvor turismen er et meget stort erhverv.

Kl. 16:16

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:16

Jens Kirk (V):

Jeg håber, at fru Bente Dahl er klar over, at efterhånden skal det, vi kalder gylle, jo nedfældes, og det vil sige, at om et par år eller tre skal det hele jo nedfældes. Vi skal have mere og mere biogas – det ligger jo i »Grøn Vækst«-planen – op til 40 pct. inden 2020, og det vil sige, at der også bliver mindre lugt. Så det mener jeg sådan set vi har klaret.

Endelig vil jeg sige, at når vi nu får lavet et digitalt kort, som viser, hvor vi har alle biotoperne i Danmark, i forbindelse med »Grøn Vækst«, så vil det blive noget helt andet; der vil blive smådamme og småsøer, som vi leder vandet ud i, og så skal kvælstoffet fordampe til fri ilt. Det vil sige, at vi får lidt mere bevoksning derude også, og hvis de gør det rigtigt og godt, får vi et meget mere varieret landbrug, som vi faktisk ser det i dag, når vi flyver tværs over landet her i maj måned.

Kl. 16:16

Formanden:

Så er det hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 16:16

Flemming Bonne (SF):

Jeg synes, vi skal skifte spor et øjeblik.

Jeg vil gerne tage fat i spørgsmålet om oprydning på landet, altså de gamle, faldefærdige huse, som handles af spekulanter osv. osv. Her var ordføreren inde på, at der nu er lavet en ordning med 12-13 mio. kr. til noget områdefornyelse, og så sagde ordføreren: Lad os nu se, når de penge er brugt.

Så nævnte ordføreren noget, som jeg selv er meget interesseret i, nemlig hvordan vi kan få ryddet op ad frivillighedens vej eller ved at give kommunerne mulighed for at pålægge oprydning. Mit spørgsmål skal så være: Vil ordføreren være med til at tage en snak med hr. Erling Bonnesen om, hvad det lige var, han mente med at prøve at finde nogle flere penge, og så koble ordførerens forslag om oprydning på og prøve at finde ud af, om det, at der måske ikke bruges så mange penge lige nu, kunne handle om, at kommunerne ikke har mulighed for at skaffe medfinansiering? Kunne vi ikke tage et møde om det og så finde ud af, om vi kan finde hinanden?

Kl. 16:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:18

Jens Kirk (V):

Jeg kan love hr. Flemming Bonne, at jeg altid er villig til at tage et møde om disse ting her. Men jeg synes, vi ligesom skal være klar over, at kommunerne altså har fået mulighed for at gøre det, hvis de vil, men at problemet vel er, at de ikke har grebet ind i tide nogle steder.

En anden ting er, som jeg nævnte i min ordførertale, at man måske kunne sige, at der ifølge den nye landbrugslov skulle være en pligt til at rydde op efter sig, hvis man ikke længere skal bruge de bygninger. Der kunne også være noget med, at det nedrivningsfradrag, der findes i øjeblikket, måske skulle forhøjes på en eller anden måde. Jeg vil ikke lægge mig fast på en løsning, men der er nogle muligheder, og hvis de bliver drøftet rigtigt, tror jeg godt, vi kan finde en løsning, for jeg er enig med hr. Flemming Bonne i, at der bør ryddes op. Danmark er smukt, især set lidt ovenfra, men kommer vi nærmere på, er der nogle steder, hvor der trænger til at blive ryddet op i hjørnerne. Det finder vi ud af.

Kl. 16:19

Formanden:

Hr. Flemming Bonne.

Kl. 16:19

Flemming Bonne (SF):

Jeg tager det som et positivt tilsagn om, at vi kan drøfte det her videre. Jeg er meget optaget af, at vi skal have gjort noget ved de ca. 10.000 ejendomme, der står og forfalder rundtom i vores smukke land, og jeg ser frem til, at vi kan forhandle videre om det.

Kl. 16:19

Formanden:

Så siger jeg tak til hr. Jens Kirk som ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er fru Lene Hansen.

Kl. 16:19

(Ordfører)**Lene Hansen (S):**

Tak. Det er dejligt; at vi igen kan få lejlighed til at drøfte den udvikling, som vi ser for os i landdistrikterne og yderområderne, og der er jo rigtig mange embedsmænd, der har været involveret i at offentliggøre de to redegørelser, som vi har fået tilsendt i dag; der er rigtig mange ministerier, der er indblandet, og der er en meget bred vifte af aktiviteter, som berører forskellige ministerier.

Da jeg læste redegørelserne igennem, slog det mig, at der overhovedet ikke er omtalt nogen form for problemer eller fejlslagne projekter – alt

er godt. Man kan lige svinge sig op til at indrømme, at en fjerdedel af kommunerne ikke har lavet en landdistriktspolitik, men det kan jo aldrig være Christiansborgs skyld.

Noget andet, der slog mig, var de mange initiativer, som beskrives og listes op, forskelligartede projekter, som er blevet til med støtte fra EU, stat og kommune. Alt er beskrevet og listet op, men det er ikke beskrevet så præcist, som vi politikere kunne ønske os. Vi vil nemlig gerne følge med i, hvilke succeskriterier regeringen har med indsatsen, vi vil gerne se, hvilke projekter der er lykkedes, og vi vil bestemt gerne vide, hvor mange penge der er gået til nogle projekter, som aldrig skulle have haft en krone. Vi vil kort sagt se resultater og effekter af den meget store pengemængde, der strømmer rundt i landet. Og det glæder mig, at fødevarerministeren udtrykker ønske om det samme.

Det siger sig selv, at når alt i redegørelserne beskrives som godt, er det meget svært at finde noget at debattere. Men en ting er jo det skrevne ord, og noget helt andet er den lavpraktiske virkelighed, der møder os – os, der bor i yderområderne. Det, vi oplever, er knap så rosenrødt som det billede, der tegnes i rapporterne.

Da loven om udvikling i landdistrikterne blev vedtaget, var der fire hovedmål, som vi Socialdemokrater var meget enige i, selv om vi godt nok endte med at stemme imod loven. Den lov skulle nemlig fremme en stærkere konkurrenceevne inden for landbrugserhvervene, give flere iværksættere og lokale arbejdspladser, få skabt varierede landskaber, rig natur og rent miljø og skabe attraktive levevilkår i landdistrikterne, der bidrager til at styrke sammenhængen mellem land og by. Og regeringen arbejder for at opfylde disse mål, men når man dem? Det kan være svært at se.

I den regionalpolitiske redegørelse skriver man, at der er fokus på faktorer, der har betydning for befolkningens levevilkår, og tallene for befolkningsudvikling, uddannelse, indkomst, beskæftigelse, ledighed og indkomstoverførsler er alle sammen faktorer, der beskriver levevilkårene, og de ligger for land- og yderkommunerne under landsgennemsnittet, og det skal der jo gøres noget ved.

Hvis lovens formål skal opfyldes, skal der investeres massivt for at sikre et Danmark i balance. Det er jo åbenbart regeringens fremtidige målsætning. I øjeblikket ser det ud til, at vi balancerer på det ene ben.

I disse år forstærker lovgivningen en tendens til centralisering. Regeringen har med struktur-reformer og manglende finansiering gjort sit til at skævvride Danmark. Begrebet Det skæve Danmark er genopstået. Centralistiske beslutninger om en politireform og en domstolsreform er med til at forværre situationen i yderområderne.

Sundhedsområdet centraliseres mere og mere. Sygehusplanen lukker mange af de akutte modtagelser og de mindre sygehuse i landområderne. Bliver man syg i Vestjylland, ja, så må man køre langt efter et sygehus med en akut-funktion. Når sygehusene lukker og behandlingerne centraliseres på få sygehuse, påvirker det lokalbefolkningen, især når det handler om tryk-
hed, ønsket om nære tilbud og behovet for lokale arbejdspladser. Hvis centraliseringen i sundhedssektoren fortsætter, vil antallet af job i sundhedssektoren også formindskes, og dermed vil endnu flere videnarbejdspladser søge mod de større byer.

KL 16:24

Regeringens centraliseringspolitik er derfor årsagen til en meget dårligere grobund for landets yderkommuner i fremtiden. Den præhospitale indsats er vigtig, men kan ikke erstatte en decentral sygehusstruktur.

Betydningen af at have en god infrastruktur i yderområderne er værd at nævne som et vigtigt rammevilkår for etablering af arbejdspladser, men da også for at forkorte transporttiden for ambulancerne, når ulykken er ude i yderområderne. Sundhedsministeren har jo lovet, at ingen må vente mere end 15 minutter, før ambulancen er fremme ved patienten.

Uddannelse er der flere af ordførerne, der har berørt som et helt basalt rammevilkår i yderområderne, men også på uddannelsesområdet går tendensen mod mere centralisering. Vi mener, at der er et stort behov for at beholde ungdomsuddannelserne ude lokalt. Regeringen arbejder nærmest imod sin egen målsætning om, at 50 pct. af alle unge skal gennemføre en videregående uddannelse. Uden uddannelsesmuligheder kommer bosætning og erhvervsmuligheder ud i en negativ spiral, jo flere barrierer, f.eks. nedlæggelse af lokale busruter, der stilles op, for at de unge kan komme til et uddannelsessted inden for rimelig afstand, jo mere går det ud over uddannelsesniveaet i dette land, og det har vi da ikke råd til.

Hele forudsætningen for, at vi uddanner i den danske befolkning, ligger i folkeskolen, og i dis-

se år tvinges landkommunerne til at nedlægge velfungerende skoler, alene fordi der ikke er midler til at opretholde tilbuddene. I rapporterne står der, at skolelukninger ikke er årsag til, at lokalsamfundene må lukke og slukke. Det er simpelt hen ikke rigtigt.

Når man fjerner skoler og pasningstilbud fra de mindre samfund, bliver det umuligt at få en tilflytning af ressourcestærke personer i gang igen. Hvis vi mener noget med, at Danmark skal være i balance, skal det ikke være børnene på landet, der skal have de dårligste muligheder for skolegang. At sidde et par timer i en skolebus hver dag, ja, det kan fjerne motivationen hos selv den bedste elev.

Ikke nok med, at de små skoler nedlægges, de få kulturtilbud forsvinder også i disse år, antallet af biblioteker er reduceret kraftigt, og foreningslivet lider. Når skolerne forsvinder, jamen så forsvinder lærerne jo også, og de har gennem generationer været idrætsforeningernes og andre foreningers drivkraft. Jeg ved, at der i mange kommunalbestyrelser er en oprigtig vilje til at beholde levende, små landsbysamfund, men det koster. I dag målrettes der slet ikke penge til at understøtte en fortsat bosætning. Det er ikke nok at sætte en udsigtsbænk op eller at oprense et gadekær.

For at sikre beskæftigelsen i yderområderne er uddannelsestilbud som sagt vigtige – uddannelsestilbud af alle afskygninger. De almene gymnasier nyder fordel af et specielt udkantstilsbud, men hvor er de faglige uddannelser henne i det spil? Mener regeringen ikke, at disse uddannelser skal have samme fordel? Andelen af unge, der tager en erhvervsfaglig uddannelse, er 35 pct. i landdistrikterne og 33 pct. i hele landet, og det peger jo klart på, at erhvervsskolerne skal sikres i udkantsområderne med et udkantstilsbud, så skolerne er sikret et reelt driftsgrundlag. Skolepraktikken skal sikres lokalt, især under krisen nu som er særlig hård ved bygge- og anlægssektoren. Og endelig mener vi, at voksenuddannelserne er vigtige at etablere i udkantsområderne, for at man kan videreudvikle og opkvalificere arbejdskraften lokalt.

Kl. 16:29

Yderområderne oplever desværre i disse år et markant fald i antallet af arbejdspladser, ikke bare som følge af krisen, men også som følge af strukturændringerne i de primære erhverv i Danmark. Ikke mange er længere beskæftiget ved landbrug og fiskeri. Landbrugene bliver

større og større og mere og mere mekaniserede, og det samme kan siges om fiskeriflåden.

Arbejdsløsheden vokser hastigt i landområderne, fordi det er her, de arbejdspladser findes, der er mest følsomme over for kriser. Det gælder især inden for bygge- og anlægssektoren, her rammer krisen altid først, og da landdistrikternes andel af beskæftigede inden for denne sektor er næsten dobbelt så stor som de større byers, ja, så påvirkes landdistrikterne jo langt kraftigere og hurtigere.

Redegørelserne siger indirekte, at uligheden kommunerne imellem er blevet mindre, men beregninger, der er foretaget, godt nok efter at krisen virkelig er sat ind, viser, at uligheden stiger. Det nævnes kort, at yderkommunerne er blevet ramt hurtigere end andre kommuner af den finansielle krise, så derfor er det ikke længere korrekt at udtale sig om en formindsket ulighed mellem landets kommuner, og regeringens skattepakke er jo med til yderligere at understrege denne udvikling.

Vi har også et danmarkskort, som klart viser, at det er i yderområderne, de fattige bor. Det er uhyre problematisk, fordi store forskelle mellem regionerne fører til et endnu mere opdelt Danmark, hvor yderområderne igen bliver taberne. Længerevarende fattigdom øger risikoen for, at de sociale problemer bliver til en ond cirkel, hvor fattigdommen går i arv i generationer.

Derfor er det et noget fortegnede billede, der skabes i de to redegørelser, vi debatterer i dag, og teksten indrømmer det. Men det deprimerende er, at der ikke sættes en strategiplan op som et bolværk mod det, man ved der vil komme på grund af krisen, eller en plan for, hvad der skal gøres, for at hjælpe yderområderne.

Regeringens indsats for at skabe et Danmark i balance er slået fejl, det tilstår man selv i indledningen til den regionalpolitiske redegørelse, men nu kommer der så et samlet udspil til efteråret, der skal sikre en sammenhængende regionalpolitisk indsats. Må jeg spørge: Hvad er det for en indsats, der er sket indtil nu? Hvad er det egentlig for pejlemærker, man har uddelt de mange milliarder efter? Hvilke retningslinjer er det egentlig, de mange nedsatte vækstfora og lokale aktionsgrupper har haft at arbejde ud fra? Og hvorfor er det nu pludselig nødvendigt at fremlægge et samlet udspil? Uden en samlet politik på området er det tvivlsomt, om der overheadet har været en målelig effekt af de mange penge, der er givet ud.

I redegørelserne er der fokus på lokale tiltag, hvor det er de lokale personer og organisationer, der skal drive værket, og det gør de rigtig godt. Der er masser af ildsjæle derude, men det er jo herinde på Christiansborg, vi iværksætter tiltagene, og det er vores ansvar at sikre, at der er målelige effekter, målelige resultater af de mange penge, vi sender ud. Men regeringen ved altså ikke, om de mange initiativer har haft nogen som helst effekt.

Socialdemokraternes primære fokus i landdistrikts- og regionalpolitikken er, at rammevilkårene for udkantsområderne sikres gennem gode muligheder for arbejdspladser, uddannelse og sundhedstilbud. Det skaber lige vilkår i hele Danmark, men det kræver også, at kommunernes økonomi er i orden, og det er ikke tilfældet i dag. Vi har set mange forskellige problemer præsenteret i Kommunaludvalget af landets borgmestere, og jeg håber, regeringen vil lytte til de mange protester og gå i gang med at ændre på udligningssystemet, så et mere retfærdigt Danmark kan skabes.

Kl. 16:34

Formanden:

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Kl. 16:35

Jens Kirk (V):

Fru Lene Hansen nævnte selv, at Socialdemokraterne stemte imod landdistriktspakken, og at man stemte imod kommunalreformen. Jeg kan ikke helt huske, hvordan det var med bloktilskuddet, men det er vel en kendsgerning, at som bloktilskuddet er nu, er der aldrig kommet så meget fra øst til vest, som der er kommet nu, så der er altså sket nogle forbedringer. Jeg skal medgive, at der måske godt kunne gøres noget mere, men så skulle vi tage fra nogle andre.

Med hensyn til sygehuse vil jeg spørge, om fru Lene Hansen virkelig mener, at vi skal tilbage til, som det var før. Vi ved, at for nogle år tilbage – det kan vi huske – skulle der kun 100.000 mennesker til at få opland til et sygehus. Nu er vi vel der, hvor der skal 400.000 til et sygehus, fordi vi har mere apparatur og kan meget mere, vi kan altså alt. Er det så ikke rigtigt at sige, at det er præhospitalerne, der skal være i orden, og som f.eks. kan nå ud til Thyborøn eller andre steder, og ikke at vi skal flytte sygehuse ud, så vi ikke kan få læger til dem? Er fru Lene Hansen ikke enig i det?

Når det handler om busruter og den slags ting, er det vel også noget, der ligger i regioner

og kommuner, og som man aftaler i kommuneaftalen.

Kl. 16:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:36

Lene Hansen (S):

Vi kan ikke skrue tiden tilbage, vil jeg sige til hr. Jens Kirk, det er vi jo nok helt klar over.

Det, jeg siger, er, at når man nedlægger de små sygehuse i yderområderne, bliver befolkningen efterladt med en form for utryghed, som vi landspolitikere bliver nødt til at adressere. Man bliver nødt til at sætte det præhospitale beredskab i værk, før man lukker de små sygehuse ned, og det er nok det, det kniber med i øjeblikket. Der skulle meget gerne være et beredskab klart den dag, hvor sygehuse lukker, det har befolkningen i yderområderne krav på. Der er langt fra Hanstholm til Skejby.

Kl. 16:37

Formanden:

Hr. Jens Kirk.

Kl. 16:37

Jens Kirk (V):

Der må jeg jo sige til fru Lene Hansen, at vi ved, at f.eks. Aalborg har et akutberedskab, og vi ved også, at der er lavet noget i Thisted, at der ligesom er kommet en afdeling der også, og der er altså ikke så langt fra Thisted til Hanstholm, vel 24 km eller sådan noget.

Fru Lene Hansen var inde på skolerne. Vil det sige, at Socialdemokraterne virkelig mener, at uanset om der er 50 eller 60 elever på en skole, skal den fortsat være der? Der må vel være en faglighed i det, det skal vel også være sådan, at forældrene ved og børnene kan føle, når de kommer ud af skolen, at de har lært det samme som på andre skoler. Der kunne måske være noget i, at lærerne i stedet for kørte lidt rundt. Men at sige, hvor stor en skole skal være, vil jeg nødig ind på – det er jeg enig i. Men vi ved, at vi alle sammen kunne ønske os, at forældrene i kommuneskolerne måske var lige så aktive, som de er i friskolerne, hvor skolerne ellers dør, hvis ikke forældrene er aktive. Det er vi enige om. Men med hensyn til størrelsen er der altså et minimum, som vi skal respektere.

Endelig vil jeg sige, at bogbussen vel er lige så god som mange andre biblioteker, som mangler alle bøgerne.

Kl. 16:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:38

Lene Hansen (S):

Med hensyn til skolestruktur er der selvfølgelig grænser for, hvor små skolerne kan være. Altså, vi kan jo begge to huske dengang, hvor central-skolerne blev etableret og alle de små forskoler blev nedlagt. Det afstedkom et ramaskrig, og det vil skolelukninger altid gøre.

Men jeg tror, at Socialdemokraterne er utrolig enige med SF i deres syn på det tilbud, der skal være i de mindre landsbysamfund. Man bør oprette noget tryghedsskabende for befolkningen i de små landsbysamfund, f.eks. skoler med tilbud til de mindste børn. Jeg tror, at hr. Flemming Bonne nævnte sådan et tilbud, og det ville vi synes var ganske fornuftigt i mange af de små landsbysamfund.

Kl. 16:39

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 16:39

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Som bosiddende i et af landdistrikterne og i et yderområde fik jeg faktisk spoleret noget af mit gode humør, som jeg havde med ind i salen, da jeg kom for et øjeblik siden, da jeg hørte fru Lene Hansens tale før. For det er jo et meget mørkt og forstemmende udtryk og indtryk, der er tilbage.

Det gjorde mig egentlig lidt ked af det, for hvis vi tager kommuner som Thisted, Lemvig, Skjern, Ringkøbing og de områder, ser vi, at det måske lige nu er de mest progressive kommuner overhovedet på f.eks. klimaområdet med nogle meget, meget ambitiøse strategier for vedvarende energi, hvor man skaber nye grønne arbejdspladser, og inden for fødevarerproduktion osv. er man utrolig innovativ. Det er jo også en virkelighed, som er derude, og jeg synes måske, at fru Lene Hansen mangler det positive element i sin tale. Jeg synes, at det var en lidt trist tale, vi hørte fra fru Lene Hansen.

Kl. 16:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:40

Lene Hansen (S):

Når man skal påpege de udfordringer og problemer, som findes, bliver man jo nemt lidt ensidig. Hvis jeg skulle pege på alt det positive, som sker i landets yderområder, tror jeg ikke, at et kvarter ville være nok.

Jeg synes også, at det er lidt ærgerligt sådan at få ord for at være sortseer, for der er jo reelle problemer i udkantsområderne. Der er befolkningstilbagegang, uddannelsesniveaue er ringere, end det er i landet som helhed, og uddannelsesprofilen er domineret af ufaglærte personer med en erhvervsfaglig uddannelse. Der er en relativt lavere indkomst pr. indbygger sammenlignet med det øvrige land, og i tiåret op til 2005 har man simpelt hen oplevet et samlet fald i beskæftigelsen på over 5 pct., hvor hele landet oplevede en vækst på 3,8 pct., så der er da reelle problemer at adressere.

Kl. 16:41

Formanden:

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 16:41

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jamen selvfølgelig er der udfordringer også i udkantsområderne og i landdistrikterne, det er der jo overalt i samfundet. Sådan er verden jo nu engang indrettet.

Det er nok sådan at være opposition – nu har jeg jo ikke prøvet det og håber heller ikke, at jeg kommer til at prøve det foreløbig – at man skal være lidt sortseer i stedet for at fremhæve mange af de gode ting. Jeg synes også, at det er fuldstændig forkert at skose regeringen for, at man kommunalt prioriterer at nedlægge nogle skoler og lægge nogle skoler sammen, nedlægge nogle busruiter, som regionerne har ansvaret for, eller nogle biblioteker, som jo også er en kommunal opgave. Jeg synes måske, at det er forkert et eller andet sted, at fru Lene Hansen skoser regeringen for den udvikling, da det jo er i det kommunale selvstyre, man foretager de prioriteringer.

Kl. 16:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:42

Lene Hansen (S):

Det kommunale selvstyre er vel ligesom en marionetdukke; den udfører de bevægelser, man tillader at den udfører. I øjeblikket er kommunerne jo bundet fast op af regeringen i en benhård økonomisk aftale, der simpelt hen tvinger kommunerne ud i nogle besparelser, som ingen kommunalpolitiker i virkeligheden ønsker.

Med hensyn til busserne og regionerne, får regionerne jo stillet en sum penge til rådighed, som de så må se at få til at slå til. Det sker jo også med regeringens meget stramme kurs. Så det er jo regeringen, der har det overordnede ansvar.

Formanden:

Tak til fru Lene Hansen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, som ikke allerede har haft det to gange til korte bemærkninger til fru Lene Hansen. Så er det næste ordfører, og det er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 16:42

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu var den konservative ordfører også i spørgsmålene til fru Lene Hansen lidt inde på det her med at være lidt for sortseeragtig og have et lidt for sort syn på, hvad der egentlig foregår af ting og sager i det danske samfund, også ude i landdistrikterne og i de mindre bysamfund.

Men jeg må ærlig talt indrømme, når jeg har hørt indlæggene fra både hr. Flemming Bonne fra Socialistisk Folkeparti og fru Lene Hansen fra Socialdemokraterne, at der jo nærmest var tale om begravelsestaler, hvis man skal blive i det lidt kirkelige i dag, for der var jo ikke skyggen af noget positivt i de to indlæg, der kom.

Jeg synes jo faktisk, det er fair nok, at man skitserer nogle af de problemstillinger og udfordringer, som kommunerne, også udkantskommunerne, står over for, men derfra og til, at det kan lykkes at bruge to gange 15 minutters fuld taletid på at tale det hele ned i et dybt, sort hul og så oven i købet også svare umådelig negativt på de spørgsmål, som der blev stillet til ordførerne, er selvfølgelig trist. Men omvendt kan vi andre jo så prøve at bidrage lidt til at gøre skaden god igen.

Det er jo sådan, at det faktisk går ganske glimrende ude i landdistrikterne – rigtig, rigtig mange steder. I oktober måned sidste år var der faktisk en melding ude om, at hvert andet landsogn i Danmark har fået flere indbyggere. Der var også en melding ude om, at hver tredje landsby kunne melde om flere indbyggere. Det er da positivt, og det var vel at mærke en befolkningsudvikling og en prognose, som man havde fået universitetsfolk til at lave på baggrund af de seneste 10 års udvikling i vores landdistrikter. Det er da positivt.

Ligeledes kan man så sent som i dag læse, at organisationer, kommuner, universiteter og ministerier igennem et helt år har arbejdet med at lave en smiley-ordning for landets mindre byer og landsbyer i særdeleshed. Man vil lave en ordning under navnet »Den blomstrende landsby«, hvor man vil fortælle om, at der faktisk er en lang, lang række af danske landsbyer og mindre

bysamfund, hvor der virkelig sker noget. Selvfølgelig bliver der ikke bygget multihuse, kulturhuse og musikhuse osv., men til gengæld foregår der mange andre ting, måske bare på det lidt mere lokale/regionale plan. Det er så meningen, at den her smiley-ordning skal fremgå af de her landsbyers byskilte. Det er da positivt. Når folk så kommer som turister ud til Vestjylland ved Ringkøbing Fjord, eller hvor man nu kommer, så kan man se, at der her er en lille landsby, men også, at der sker noget alligevel. Man har måske en lokal, engageret idrætsforening, eller hvad ved jeg. Det er da også positivt. Jeg synes også, det er positivt, at vi kan se, at det nu efter kommunalreformen er lykkedes at oprette ikke mindre end 56 lokale aktionsgrupper, som får rådighed over et beløb til i samarbejde med bl.a. landsbyråd og lokale råd i rigtig mange kommuner at deltage engageret i det arbejde, der er med at holde udviklingen i gang i vores landdistrikter. Mange kommuner har lavet en decideret landdistriktspolitik, det drejer sig selvfølgelig primært om de kommuner, der har store landdistrikter, og næsten lige så mange kommuner har valgt at ansætte en landdistriktskoordinator, som er bindeleddet mellem lokalråd, landsbyråd og de folkevalgte i kommunalbestyrelser og byråd. Det er da også positivt.

Selvfølgelig er der også ting, som er negative. Men en anden ting, jeg synes er vigtig at præcisere, er jo, at hvis man kigger på nogle af de undersøgelser, som ligger bag det her års regionalpolitiske redegørelse, så kan man se, at analyserne siger, at for bosætnings og pendlings vedkommende viser det sig, at arbejdspladsernes beliggenhed ikke har afgørende betydning for, hvor de erhvervsaktive borgere vælger at bosætte sig. Det, folk mere og mere kigger efter, er sådan noget som skat; det er kulturtilbud, børnepasningstakster i den kommune, de bosætter sig i; det er sådan noget som nærhed til ens egen familie, til ens forældre; det er indkøbsmuligheder; det er infrastruktur; det er kystlinje og natur osv. osv. Det er da også positivt. Ordførertalerne fra Folketingets talerstol i dag fra Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne var fuldstændig blottet for de ting, og det synes jeg selvfølgelig er trist.

Fra Dansk Folkepartis side anerkender vi selvfølgelig, at der er en lang række ting, der kan gøres bedre, og der er også en lang række ting, som vi skal have fokus på.

Det, der er det primære, er selvfølgelig, at hvis vi skal bibeholde – og det skal vi – en rigtig

god og stabil lokal udvikling i Danmark, så skal vi selvfølgelig hele tiden have fokus på at sikre, at der er gode bosætnings- og erhvervsvilkår ud fra de på stedet værende muligheder, og man skal også kunne forvente en rimelig offentlig service. Så må andre former for offentlig service være lidt længere væk. Sådan må det være.

Kl. 16:48

Det er helt klart de ting, som vores lokale politikere rundt omkring i landet og alle andre engagerede i det lokale demokrati skal sørge for, nemlig en samlet dynamo for den lokale udvikling i det område, hvor man nu bosætter sig.

Lige inden jeg slutter min ordførertale, synes jeg også, det er værd at nævne, at mange af de initiativer, der er kommet i løbet af året her, er med til at bibeholde og udvikle netop de positive tiltag også i forbindelse med regional og lokal udvikling i vores yderdistrikter; f.eks. er det indtil nu i debatten glemte, at der i forbindelse med den nye infrastrukturaftale er afsat 1,3 mia. kr. frem til 2020. Det er 1.300 mio. kr. De er så sat af til fremme af busdrift f.eks. Det er da også positivt.

Det er da også positivt, at vi har fået en positiv melding om, at det kan betale sig at lave en fast forbindelse over Femern, som skal stå færdig i 2018.

På sundhedsområdet har vi fået sat 25 mia. kr. af, som er sygehusenes del af kvalitetsfondens midler, hvoraf de 15 mia. kr. blev meldt ud i januar, og flere vil følge senere.

Vi har sat 250 mio. kr. af på finansloven i 2009 til den præhospitalse indsats, til skadepoliklinikker og små og større lægehuse.

Vi har også sat 100 mio. kr. af til at sikre adgangen til lægehelikoptere til øer og mindre områder, der ligger langt væk fra de områder, hvor det er muligt hurtigt at få hjælp.

Så er der også andre ting, man har sikret. Man har inden for uddannelsesområdet, som flere har været inde på, bl.a. i den aftale, der blev indgået i 2008, sikret, at der er ændret på tilskudsmodellerne, således at almene gymnasier og handelsskoler og VUC allerede nu får en bedre økonomisk basis for driften af gymnasier og handelsskoler, som ligger i de ydre egne af Danmark. Så er det jo sådan, at vi allerede fra 2010 får en ny aftale, som ændrer på den nuværende grundtilskudsmodel. Den bliver justeret, således at den understøtter et bredt, varieret tilbud af erhvervsrettede uddannelser også i udkantsområderne. Det synes Dansk Folkeparti også er utrolig positivt.

Så summa summarum: I Dansk Folkeparti vil vi i den her situation tillade os at stille os på midten. Vi anerkender, at der er masser af udfordringer, og at der også er masser af ting at tage fat på, men jeg synes altså også, at vi har grund til at være positive over for den tendens, der ligger i udviklingen af vores yderdistrikter.

Kl. 16:50

Formanden:

Tak. Der er korte bemærkninger fra fru Lene Hansen.

Kl. 16:50

Lene Hansen (S):

Tak – og tak for evalueringen af min tale. Det er altid interessant at høre, hvad andre synes om det, man nu har arbejdet med. Det, jeg kritiserer mest, er den mangel på resultatopgørelse, jeg synes der er. Der er ingen effekt- og resultatmåling i de her redegørelser. Det er sådan set nok min væsentligste indvending.

Ud over det peger jeg selvfølgelig på en lang række problemstillinger, som ordføreren jo heller ikke afviser eksisterer. Men at sige, at yderområderne og udkantskommunerne har det godt, finder jeg rent faktisk er en grov overdriivelse ud fra de tal, jeg fremførte fra talerstolen.

Kl. 16:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:51

Hans Kristian Skibby (DF):

Det skal ses som et positivt forsøg. Jeg forsøgte blot at bruge ca. 15 minutter på at være positiv frem for at bruge dem på at være negativ. Men jeg vil gerne sige, at det jo egentlig er lidt morsomt, at fru Lene Hansens parti, Socialdemokraterne, nu står og anbefaler, at vi skal have nogle flere resultater at måle efter. Skal vi måle noget, skal vi også sætte nogle delmål, og vi skal også sætte nogle tal på, hvad det rent konkret er, vi vil have en måling af, og hvad vi skal stille borgerne i udsigt.

Tidligere i dag har vi jo oplevet repræsentanter fra selv samme Socialdemokrati stå og tale imod, at man eksempelvis opsætter målinger for, hvor stor en grad af vores offentlige service der skal udbydes i kommunerne i 2012. Så jeg synes, det er lidt underligt, at når man kan bruge det i sin dagsorden, synes man, det er fint med flere målinger og flere resultater, men når man ikke synes om det, har man bare den fuldstændig diametralt modsatte dagsorden.

Formanden:

Fru Lene Hansen.

Kl. 16:52

Lene Hansen (S):

Jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti også gerne vil vide, hvad pengene ligesom bliver brugt til, og hvordan det lykkes. Jeg synes da, at alle politikere har en forpligtelse til at sikre sig, at de ting, man sætter i gang, også har en effekt. Det var så det ene.

Det andet var, at jeg syntes, at jeg hørte ordføreren sige, at de erhvervsfaglige uddannelser nu også skal have et udkantsstilskud for at sikre, at de uddannelser kan forblive i yderområderne. Hørte jeg forkert? Det håber jeg da ikke.

Kl. 16:52

Kl. 16:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:53

Hans Kristian Skibby (DF):

Det, som jeg sagde med hensyn til uddannelser, var, at i 2010 skal den nuværende grundtilskudsmodel justeres, hvilket skal understøtte et bredt og varieret tilbud af erhvervsrettede uddannelser i udkantsområder. Det er noget, der ligger til forhandling nu, nemlig at det skal sikres, at der kommer en anden form for basistilskud til eksempelvis skoler, som ligger i yderregne, og som måske er kommet lidt i klemme i det frie valg osv., med hensyn til at man kan tiltrække og fastholde de unge som studerende på de enkelte skoler. Ja, det var faktisk det, jeg vil sige.

Kl. 16:53

Formanden:

Så er det hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Flemming Bonne (SF):

Tak. Jeg mener, at jeg i min ordførertale sagde, at man bliver nødt til at erkende problemerne, før man kan finde løsningerne på dem, og jeg er da ked af, hvis nogen har opfattet mit og andres indlæg som sortsyn og negativt. Jeg mener, der har været tale om at forsøge at skabe et realistisk billede af, hvad der sker i landdistrikterne og udkantskommunerne.

Hr. Hans Kristian Skibby har lige sagt, at det går fremragende i en lang række landdistrikter og der er fremgang på alle områder. Det har vi også selv konstateret. Alle de landdistrikter, der ligger og knytter sig til vækstområderne, til de store byer, har fremgang, og der sker udstykning

ger, og der sker tilflytninger. Problemerne opstår, når vi kommer ud på kanterne af Danmark, og det var det, jeg håbede vi skulle diskutere i dag. Der er det jo altså svært at finde de positive briller, det må jeg sige. Og så kommer spørgsmålet nu:

Jeg vil gerne høre hr. Hans Kristian Skibbys bemærkninger til, at befolkningsudviklingen på f.eks. Bornholm er -3,3 pct., på Lolland -6,2 pct., på Langeland -6,8 pct., i Tønder -5,0 og i Lemvig -7,6 pct., altså en befolkningsstilbagegang, der er opstået i perioden fra 2001 til i dag. Er det positivt?

Kl. 16:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:55

Hans Kristian Skibby (DF):

Det, som jeg sagde i min ordførertale, var jo, at vi godt kunne tillade os at være positive i dag. Jeg sagde ikke, sådan som hr. Flemming Bonne siger, at alt var fremragende. Det er ikke noget, jeg har sagt fra talerstolen i dag. Jeg sagde, at det gik godt, og der er altså forskel på at sige *fremragende* og *godt dér*, hvor jeg kommer fra.

Men jeg vil gerne sige, at det, jeg gjorde opmærksom på, var, at undersøgelserne over en tiårig periode viser, at hver tredje landsby kan melde om flere indbyggere. Det synes jeg er positivt. Jeg synes naturligvis ikke, det er positivt, at vi har enkelte kommuner, hvor det går tilbage med befolkningstallet, altså, hvor der er befolkningsstilbagegang i stedet for.

Men omvendt vil jeg sige, at vi mange steder har kunnet se, at tingene også afspejler sig i, at arbejdspladser er flyttet fra områder, og som jeg også sagde ved den seneste debat her i Folketinget for et år siden, hvor vi havde den samme debat: Vi kan jo ikke lovgive om, at Novo Nordisk skal bygge nyt på Læsø, eller at A.P. Møller skal bygge et skibsværft på Samsø.

Tingene kommer altså, som de kommer på det område, og der understøtter de lokale vækstfora så godt, som de kan. Men rent investeringsmæssigt er vi altså selvfølgelig afhængige af, at private investorer investerer, også decentralt, og det tror jeg også på at de vil gøre fremover. Men jeg anerkender selvfølgelig, at det nogle steder har haft en negativ konsekvens.

Kl. 16:56

Formanden:

Hr. Flemming Bonne.

Flemming Bonne (SF):

Jeg mener, at et af formålene med vores diskussion i dag er, hvordan vi skaber rammer i landdistrikterne og udkantskommunerne – dem, der ligger ude på kanten af Danmark, hvor væksten ikke rigtig slår igennem. Hvordan skaber vi nogen rammer, således at forskellige virksomheder kan se deres fordel i at flytte derud?

Det handler om at øge uddannelsesniveaulet, skubbe noget mere viden ud osv. Det må Dansk Folkeparti da også have diskuteret og forholdt sig til. Er det Dansk Folkepartis opfattelse, at det er tilfredsstillende, at 32 pct. af befolkningen i en kommune som Bornholm er uden en uddannelse? På Lolland er det 36 pct., på Langeland 34 pct., i Tønder 31 pct. og i Lemvig 32 pct. Landsgennemsnittet er 24,8 pct., altså et forfærdeligt misforhold. Det er jo nogle rammer, som – hvad skal man sige? – modvirker mulighederne for at skabe vækst.

Kl. 16:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:57

Hans Kristian Skibby (DF):

Men det er jo altså sådan, at uanset hvor meget vi gør, så vil vi aldrig hundrede procent kunne få udjævnet de negative udviklingstendenser, som der er i visse egne af Danmark. På mange områder er det desværre en naturlig udvikling, i kraft af at Danmark rent infrastruktur mæssigt bliver mindre og mindre, fordi folk kan bevæge sig hurtigere og hurtigere fra egn til egn.

Det, man så prøver på – for dog at hjælpe de steder, hvor man kan, også fra landspolitisk side – er jo bl.a. at sikre, at EU's strukturfondsmidler også tilgår yderområderne. Der kan jeg da f.eks. nævne, at vi jo sådan cirka har godt 1 mia. kr. hvert år, som via EU's strukturfondsmidler bliver uddelt i Danmark til gavn for yderområder – 35 pct. af det beløb er i lovgivningen målrettet og skal tilgå yderområderne. Derfor er der selvfølgelig også heri nogle af de ting, som skal være dynamoen til at sætte udviklingen i gang – også de steder, hvor det går langsommere.

Ligeledes er det jo sådan med landdistriktsprogrammet for 2009, at der var enighed mellem Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti om, at vi skulle udmønte 750 mio. kr. i december 2008, som jo så bliver brugt i 2009, bl.a. inden for fødevarerhvervet, miljø og natur, til de lokale aktionsgrupper og til børne- og ungeaktiviteter.

Pengene kommer målrettet ud de steder, hvor der er behov for det.

Kl. 16:59

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:59

Rasmus Prehn (S):

Jamen jeg vil gerne have lov at benytte lejligheden til at tage hul på en problemstilling, som virkelig har betydning for rigtig mange borgere i nogle af udkantsområderne i Danmark. Det er nemlig lægemangelen.

Alene i Nordjylland, hvor jeg bor og er valgt, er der op til flere byer, hvor man simpelt hen har utrolig svært ved at skaffe tilstrækkeligt med praktiserende læger. I en by som Mou f.eks. har der været en lang periode, hvor der simpelt hen har været mangel på læger. Vi har oplevet det i Aabybro, hvor man skulle have en ny læge efter en, der gik på pension, og der var det utrolig svært. Det er altså virkelig noget, der er et problem, særligt for nordjyderne, som mangler de her læger.

Her i mandags – nej, det var i tirsdags – var der så en historie i Nordjyske Stiftstidende, gående på at den speciallæge i psoriasis, der er i Frederikshavn, også skal på pension, og der er ikke udsigt til, at han kan blive erstattet af nogen. Man mangler simpelt hen læger.

Hvad har Dansk Folkeparti tænkt sig at gøre for at løse den – synes jeg – meget vigtige problemstilling, at der er lægemangel i visse dele af Danmark?

Kl. 17:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:00

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil allerførst sige, at det her med hensyn til mangel på læger til de små praksisser jo ikke er noget ukendt problem i landdistrikterne, men det er det altså heller ikke i de større byer. Mange steder har man jo kunnet se, at små og mindre lægepraksisser slet ikke har kunnet få de læger til praksissen, som de har haft ønske om. Det betyder så, at man mange steder simpelt hen ikke kan blive visiteret til en lokal læge. Det er jo et problem, som fører langt ud over den almindelige landdistriktsproblematik, men derfor er det selvfølgelig ikke mindre aktuelt af den grund.

Det, vi har foreslået fra Dansk Folkepartis side, og det er også noget af det, der er med i afta-

len om finansloven for 2009, er jo, at vi bruger de her 250 mio. kr. til den præhospitale indsats, hvor man netop nogle steder prøver på at bygge større lægehuse, for at læger fra små praksisser kan få en lidt større faglig ekspertise og lidt flere kolleger det sted, hvor de til daglig arbejder som læge, ved at der så ikke skal sidde en eller to enlige læger på en klinik. Så kan der måske i stedet for være syv eller otte. Det kan måske være noget af det, som i hvert fald kan styrke, at vi fremover vil opleve en forbedring af antallet af læger. Ligeledes bliver der også arbejdet målrettet på, at vi skal have uddannet flere læger i Danmark.

Kl. 17:01

Formanden:

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:01

Rasmus Prehn (S):

Det glæder mig meget, at Dansk Folkepartis ordfører bakker op om Socialdemokratiets synspunkt om, at det her er noget, der skal gøres noget ved. Der er ingen tvivl om, at det med at bygge lægehuse er et skridt i den rigtige retning. Der vil jeg gerne understrege, at det jo er Socialdemokratiet, der har lagt pres på, for at regionerne kunne få mulighed for at gå ind og investere i nogle af de her ting. Det havde man ikke mulighed for før. Så det er et skridt i den rigtige retning.

Men der er jo stadig væk det helt grundlæggende problem, som også ordføreren påpeger, at der bliver uddannet for få læger. Der er måske også noget, der tyder på, at de bliver uddannet de forkerte steder. Kunne ordføreren være åben over for, at man begyndte at uddanne rigtige læger på Aalborg Universitet f.eks.?

Kl. 17:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:02

Hans Kristian Skibby (DF):

Med hensyn til hvor vi skal have vores uddannelse af flere eksperter osv. inden for specielle brancher og netop inden for sundhed, vil jeg selvfølgelig mene, at det vil være oplagt at spørge vores sundhedsordfører, hvor vi skal tilbyde uddannelse af læger. Det er sådan set ikke noget, jeg har en speciel stor viden om.

Jeg vil gerne sige, at generelt set er det Dansk Folkepartis opfattelse, at vi skal tilbyde så mange uddannelser bredt funderet som overhovedet muligt for at sikre nogle ligheder mellem vores forskellige universiteter, således at man også

ved Syddansk Universitet eller Aalborg eller Aarhus, hvor det nu er, har nogenlunde samme vilkår og vækstbetingelser. Det gør jo ikke, at vi kan tilbyde alle uddannelser alle steder, så det vil jeg sådan set ikke komme nærmere ind på.

Kl. 17:02

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 17:02

Line Barfod (EL):

Når man hører hr. Hans Kristian Skibby, skulle man tro, at den måde, man leder et land på, er, at man bare sætter sig ned og venter på, at der er nogle private firmaer, der gør noget.

Nu er det jo sådan, at regeringen og Dansk Folkeparti har gjort en hel masse for at forringe mulighederne for at bo i landdistrikter og udkantkommuner. Man har gennemført en kommunalreform, der gør det langt sværere, og har lagt så stor vægt på, at den måde, landet skal ledes på, er ud fra, at alting skal behandles, som om det var en vare, at der skal så meget privatisering ind som muligt, i stedet for at se på, hvordan vi sikrer et stærkt fælles samfund for os alle sammen. Det er jo også det, som den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, er ude og prale sådan af, nemlig at han har fået forandret Danmark.

Derfor vil jeg gerne høre, om Dansk Folkeparti slet ikke mener, at man har noget som helst medansvar for den situation, vi oplever, hvor flere tusinde mennesker bliver fyret, bliver arbejdsløse, og at det i høj grad er i udkantssområderne, at vi ser arbejdsløsheden slå virkelig voldsomt igennem, og hvor man åbenbart ifølge Dansk Folkeparti bare skal sætte sig ned og vente på, at der er nogle private firmaer, der så kommer og laver nogle nye arbejdspladser.

Kl. 17:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Der er jo forskellige måder at anskueliggøre det her problem på. Vente, vente, vente – det har Dansk Folkeparti aldrig sagt at vi vil. Det, vi har sagt, er, at vi anerkender, at forskellige brancher har forskellige problematikker, alt efter hvordan konjunkturerne er. Vi kan ikke tvinge Vestas til at bibeholde en stor produktion på Lolland, hvis ikke Vestas vil bibeholde en produktion. Det kan godt være, at Enhedslisten så synes, at vi bare kan købe fabrikken og begynde at producere

vindmøller, men det tror jeg ikke politikerne skal begynde at gøre sig til professionelle i.

Vi venter ikke på noget, men vi vil hellere agere ud fra den lange, lange række af initiativer, der er kommet for at skabe dynamik i det danske samfund igen, øge vores eksportandele igen, få gang i industrien igen osv.. Der er Bankpakke I og Bankpakke II, som jeg har været inde på tidligere i dag, til at hjælpe små og mellemstore erhvervsdrivende. Det vil vi hellere fokusere på, end vi vil lægge os i slipstrømmen på Enhedslistens mærkværdige forslag til, hvordan vi kan redde Danmark ud af den her krise. Alttså, forslaget om, at vi bare kan opkøbe alle tvangsauktioner i Danmark og så lade folk blive boende, er jo et af de forslag, som vi er blevet præsenteret for fra Enhedslistens side, og det er ikke noget, som vækker den store sympati hos Dansk Folkeparti.

Kl. 17:05

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 17:05

Line Barfod (EL):

Jeg er helt med på, at Dansk Folkeparti overhovedet ikke er optaget af at redde folk fra at blive sat ud af deres bolig. Jeg er med på, at Dansk Folkeparti synes, at folk bare skal gå på røven ...

Kl. 17:05

Formanden:

Det er ikke et ord, vi siger her.

Kl. 17:05

Line Barfod (EL):

... og forlade deres hjem, og så må vi se, hvad der sker med børnene.

Jeg skal nok bruge et andet udtryk en anden gang, undskyld.

Vi har den holdning, at det er rigtig vigtigt for familiers tryghed, at de kan blive i deres hjem.

Men hvis vi nu tager fat i Vestas, som hr. Hans Kristian Skibby bruger som eksempel, er grunden til, at de neddrogler deres produktion i Danmark – det har de jo sagt meget klart – at regeringen og Dansk Folkeparti i så mange år ikke har villet bygge vindmøller i Danmark og har gjort, hvad man kunne, for at forhindre, at folk fortsatte med at stille vindmøller op, sådan som de havde gjort i mange år, hvor folk gik sammen i lokale fællesskaber og stillede dem op. Så det er da i høj grad regeringen og Dansk Folkeparti, der har et medansvar her.

Vi synes ikke, at man skal producere vindmøller, der skal stå i Kina og i USA, her i Danmark, men vi synes, at man i den grad skal sørge

for, at der bliver stillet vindmøller op i Danmark, og at de selvfølgelig også bør produceres i Danmark.

Kl. 17:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:06

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu skal jeg prøve at bruge et lidt mere passende ordvalg her fra talerstolen.

Men jeg vil gerne sige til fru Line Barfod med hensyn til den danske efterspørgsel efter vindmøller, at jeg forstod det, som om at vi skulle have en større produktion. Nu er jeg ikke klar over, om Enhedslistens ordfører er klar over, hvor stor den indenlandske produktion til bibeholdelse af vindmøller i Danmark er. Det er jo en forsvindende lille del af Vestas produktion, som bliver vindmøller, som opstilles i Danmark eller på dansk territorium. Det er selvfølgelig eksportorienteret udvikling, og det er det, de lever af. Hvis man skulle fokusere på det andet med, at man skulle lave flere vindmøller og stille op ude i Nordsøen, kunne vi lukke virksomheden, når de var bygget, og så var der ikke mere plads til de her medarbejdere. Det ville da være åndssvagt.

Derfor er det da bedre, at vi bliver ved med at fokusere på at udvikle eksempelvis alternative energier og giver tilskud til det fra staten osv. og dermed sikrer, at vi får en eksport, der stiger og stiger, i stedet for at vi fokuserer på at producere 10 eller 15 vindmøller mere til dansk område.

Kl. 17:07

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 17:07

Ole Vagn Christensen (S):

Når jeg bad om ordet, var det jo sådan set på baggrund af den udtalelse, som hr. Hans Kristian Skibby kom med, nemlig at vi ikke kan gøre noget ved det ude i yderområderne, og at vi jo må affinde os med, at yderområderne udvikles. Jeg vil gerne sige, at hårene begyndte at rejse sig på mig, og så sagde jeg til mig selv: Kan det virkelig være en holdning hos Dansk Folkeparti, at man ikke mener, at man har ansvar over for yderområderne? Og jeg kan trække et par eksempler frem.

Vi har fået en ny domstolsreform. Her blev det lavet sådan, at vi skulle have en afdelingsret i Thisted, men det betyder nu, at domstolen i Holstebro trækker hele mandskabet og hele ba-

duljen til Holstebro og sætter folk til at rejse meget, meget langt. Det er en undergravning af et lokalområde, og jeg håber, at hr. Hans Kristian Skibby er enig med mig i, at sådan kan man ikke behandle et område.

Kl. 17:08

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg mener jo faktisk, hvis jeg skal være helt ærlig – nu ved jeg ikke, hvor længe hr. Ole Vagn Christensen har været i salen og har fulgt debatten – at jeg ikke har sagt, at man ikke ville gøre noget ved det. Det vil jeg gerne have mig frabedt; det har jeg bestemt ikke sagt her fra talerstolen.

Det, jeg har sagt, er, at vi ikke kan tvinge virksomheder til at bibeholde en produktion, hvis en virksomhed vurderer, at de vil noget andet. Så nævnte jeg faktisk i samme sammenhæng en lang række steder, hvor vi går ind med offentlige tilskud og subsidier osv. osv. alle mulige steder: landdistriktsmidler, strukturfondsmidler og alt muligt andet godt fra havet. Vi prøver på at være med til at sikre de steder, hvor vi kan. Men vi kan ikke modarbejde den udvikling, som det er, at nogle virksomheder somme tider flytter deres produktion eller sammenlægger produktionsenheder andre steder end der, hvor de oprindeligt var.

Kl. 17:09

Formanden:
Hr. Ole Vagn Christensen.

Kl. 17:09

Ole Vagn Christensen (S):

Når jeg nævnte domstolen, var det, fordi det jo faktisk er os herinde, der bestemmer, og det vil sige, at det er hr. Hans Kristian Skibbys parti, der sådan set er med til at afgøre, om man kan gøre det, man gør her.

Et andet område er, at der er lagt op til, at vi skal have en meget stærk centralisering omkring voksen- og efteruddannelserne. Og den situation kan også betyde, at vi ude i yderområderne ikke har den kontakt, nærtkontakt, som man har i dag. Så det er et andet område, hvor hr. Hans Kristian Skibby kan være med til at bygge op, således at man beholder den nærtkontakt, der er. Men jeg er meget interesseret i at høre, hvad Dansk Folkeparti har at sige til det.

Det andet, jeg hørte der blev sagt, var omkring Vestas. Nu vil jeg tage et andet eksempel, nemlig Siemens. Der er nogle forsøgsmøller, som man gerne vil have op at stå ved Esbjerg, og

hvis man ikke får dem op at stå, så flytter man her fra landet med sin produktion, også fra Siemens' side, efter de udtalelser, der foreligger. Det betyder jo, at man i virkeligheden kan gøre noget på det her område for, at der bevares et udviklingsprojekt.

Kl. 17:11

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen jeg kan kun sige, at jeg ikke kender så meget til eksemplet omkring Siemens og Esbjerg. Men jeg vil i hvert fald ikke håbe på, at virksomheders pression er noget, der er udslagsgivende for Socialdemokraternes synspunkt. Der tror jeg mere på, at partierne må tage udgangspunkt i, hvad der er sund fornuft, hvad der er rimeligt, og hvad man kan forvente af det offentlige som sådan. Vi skal også overholde vores egne direktiver og vores egen planlovgivning, og vi skal også sikre, at borgerne bliver hørt, når der skal opstilles vindmølleparker og forsøgsstationer og alt muligt andet. Når de ting så er på plads, har vi ingen problemer med, at de bliver bygget og står i Danmark, men vi synes også, at alle de andre ting selvfølgelig skal være på plads først.

For lige at blive lidt i det her, som det egentlig drejer sig om, nemlig hvordan det går med den regionale udvikling: Når vi nu kan se, at svaret fra Socialdemokraternes nye borgmestercandidat i København, hr. Frank Jensen – efter de her store uroligheder, der har været i København, hvor nogle har smadret en hel gade, oven i købet med kommunalt tilskud – er, at man bare vil sende dem på landet, så de kan gennemføre deres aktioner dér i stedet for, vil jeg gerne spørge: Er det den form for udvikling, som man ønsker fra Socialdemokraternes side, oven i købet borgmestercandidater, i Danmark? Jeg synes, det er beskæmmende.

Kl. 17:12

Formanden:
Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 17:12

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det er i relation til fru Line Barfods kommentar om de tragiske og ærgerlige fyringer på Vestas. Jeg skulle næsten til at sige, at hårene på mit hoved også rejser sig, når jeg hører den slags udgydelser fra oppositionen, men det skal jeg i en vis selvberedelse afholde mig fra.

Jeg er nødt til at få hr. Hans Kristian Skibby til at bekræfte, at hvis tesen er, at man har fyret 1.200 mennesker på grund af regeringen, vil det så ikke også logisk set betyde, at æren for, at de 10.000 mennesker, der er blevet ansat i Vestas, mens regeringen har haft magten, også må tilskrives regeringen?

Kl. 17:13

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:13

Hans Kristian Skibby (DF):

Det kan man da godt sige. Men det der med at pynte sig med lånte fjer synes jeg egentlig ikke at vi kan bruge til ret meget rent politisk. Det, jeg bare gerne vil præcisere, er, at når vi nu taler om job, som desværre bliver nedlagt i Danmark – nogle af dem bliver flyttet, og nogle kommer måske igen – synes jeg selvfølgelig, at det er fair nok, at man, når man så diskuterer problemets omfang og antallet af fyrede, selvfølgelig også kigger på, hvor mange job der er blevet skabt inden for den samme sektor siden 2001. Det skulle da bare mangle.

Kl. 17:13

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger til hr. Hans Kristian Skibby. Den næste ordfører er hr. Knud Kristensen.

Kl. 17:13

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Vi står her med landdistriktsredegørelsen 2009. Det er en meget flot redegørelse, og det er ikke indpakningen, men indholdet, jeg taler om. Det er en landdistriktsredegørelse, der netop beskriver og dokumenterer, at det er attraktivt at bo og arbejde i alle dele af Danmark.

Jeg synes i og for sig, at det er et meget flot resultat, der her foreligger. Det er selvfølgelig, fordi de mange programmer har understøttet hele udviklingen i landdistriktsområderne. Det siger jeg, fordi landdistrikterne har været underlagt regionplanerne, indtil de blev afløst af nogle kommuneplaner.

Vi ved jo, og vi har set mange resultater af det, at regionplanerne i mange henseender har været udviklingshæmmende for netop de områder, som vi taler om her. Der har været taget mange initiativer til netop at lave nogle lokale udviklinger, som er godkendt af de enkelte byråd, men de er blevet anket, og de er blevet underkendt, fordi man med de nuværende regionplaner ikke har tænkt på, at der netop skulle

indplaceres noget sådant, for at man kunne få den udvikling i den enkelte kommune.

Derfor synes jeg, at resultatet her med landdistriktsredegørelsen er meget flot og meget i orden og meget rammende for, hvor langt vi har kunnet komme.

Det, som vi står over for nu, er, at kommunerne udarbejder deres kommuneplaner, hvor der er indlagt noget visionært, hvor der er indlagt et udviklingspotentiale, og hvor det er kommuneplaner, der har et indhold, hvor der er tænkt mere på udvikling end afvikling. Den kompetence gav vi til kommunerne, da vi gennemførte kommunalreformen. Det synes jeg er utrolig vigtigt at vi har med i billedet, når vi netop diskuterer indholdet af denne redegørelse.

Så Det Konservative Folkeparti er meget tilfreds med det resultat, som vi står med her, og regeringens vision for udviklingen af landdistrikterne er helt i top.

Vi kan selvfølgelig godt konkludere, at vi i øjeblikket har en meget kedelig udvikling med den økonomiske afmatning, som har ramt det danske land. Der er jo meget af det, som kommer udefra, men der har heldigvis været ført en fornuftig og god økonomisk politik i Danmark. Det gør så, at vi er robuste, så vi kan modstå de ting, som vi skal kunne modstå i den nuværende situation.

Vi har jo også i den sammenhæng for netop at understøtte også de tyndtbefolkede områder, landdistriktsområderne, tilført 1,5 mia. kr. til netop renovering af private boliger. Ordningen er jo generel for hele landet, og det er noget, som giver noget aktivitet i de her områder. Vi har også hævet rammen for investeringer i den kommunale økonomi med 2 mia. kr. Det hjælper også landdistriktsområderne. Det er nøjagtig det samme med trafikinvesteringerne. De understøtter også vores landdistriktsområder. Så vi har i en krisetid jo i virkeligheden taget mange initiativer allerede på nuværende tidspunkt.

Det kan blive nødvendigt, at vi tager flere initiativer, men det er også vigtigt, at de initiativer, som vi tager, er de rigtige, for vi kan ikke regne med, at vi fuldstændig kan afbøde den ledighed, som vi har nu, ved indenlandsk produktion. Vi skal have gang i eksporten, for at vi får den vækst, som vi skal have for at nedbringe ledigheden.

Kl. 17:19

Kommunalreformen har jo, som jeg sagde, været en realitet i 2 år. Det har betydet, at kommunerne er blevet større, er blevet mere robuste,

har fået det selvstyre, de skal have, og har fået mulighed for at planlægge den udvikling, som den enkelte kommune skal have.

Lad os nu bare i det billede se den mulighed, der ligger for en ny kommuneplan, vi kan f.eks. tage fire kommuner, der er lagt sammen: Der har været fire byer, som har været omdrejningspunktet i de enkelte kommuner. Da vil en rigtig kommuneplan, der bliver etableret og udviklet, og som har det potentiale, den skal have, jo medføre, at man vil finde ud af, at de mindre lokalsamfund, der ligger mellem de større byer, nu bliver bindeleddet imellem de byer, som var omdrejningspunktet tidligere. Det vil i sig selv være en styrke for netop landdistriktsområderne.

Nuvel, der er selvfølgelig også områder, som ligger på den anden side af de byer, som tidligere var omdrejningspunktet, men de nye kommuneplaner vil i stor udstrækning tage vare på den problemstilling, som der er i de mindre og tyndtbefolkede områder.

Den analyse, som vi står med her, er jo, at kommunerne allerede nu har en landdistriktspolitik, der meget klart beskriver, hvordan og hvorledes man skal imødekomme de landdistrikter, som er på vej til måske at stå standby eller blive afviklet. Der er et stort engagement ude i de forskellige byråd, hvor netop landdistriktspolitikken betyder utrolig meget. Vi kan også læse i rapporten, at formuleringen af landdistriktspolitikken er gennemført. Der, hvor det ikke er en selvstændig politik, er det beskrevet i de øvrige politikker, at landdistrikterne har en stor betydning for den enkelte kommune.

25 pct. af kommunerne har ikke gennemført en landdistriktspolitik og har heller ikke planer om at gøre det, fordi det er de bykommuner, hvor landdistrikterne ikke betyder så meget, fordi der vil være så stor en befolkningstilvækst, at de områder helt klart vil være en naturlig bosætningsdel i de pågældende kommuner. Så jeg synes, at kommunerne allerede på nuværende tidspunkt har gjort det helt fantastisk. Det er et rigtig flot arbejde, der er gennemført.

Hvis vi læser videre i rapporten, kan vi også se, at man i de lokale aktionsgrupper, der er etableret, har givet udtryk for, at man er tilfreds med det samarbejde, der er med de forskellige ministerier, og den imødekommenhed, der har været i forhold til det engagement, de lægger i den enkelte kommune. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi bemærker, at der er lokale ildsjæle,

som netop gør en forskel, og som gør en stor indsats.

Når vi ser på landdistriktsudviklingen som sådan, er status, at det primært er de decentrale rammer for udvikling i landdistrikterne, der er blevet styrket efter kommunalreformen, hvor en række konkrete opgaver og kompetencer er overflyttet til kommunerne. Det er det, som jeg har beskrevet, nemlig veludført arbejde af kommunerne.

Det bemærkes også i den sammenhæng, at der er tegn på, at den stigende ledighed er fulgt i kølvandet på netop den situation, som vi står i, nemlig afmatningen i økonomien, og det synes jeg vi skulle kunne skille ud, når vi nu taler om en landdistriktsreddegørelse som den her. Der mener jeg ikke, at det er den nuværende økonomiske situation, der ligesom skal sætte dagsordenen for det her. Det er et problem i sig selv. Vi skal kigge på det lange sigt; vi skal kigge på det, der er fremadrettet, for netop at få det positive ud og få det positive signal sendt til kommunerne, altså at de gør det godt, og at de nu virkelig skal lægge sig i selen for at få lavet de her visionære kommuneplaner.

Velfærdsministeriet har i februar 2008 offentliggjort resultaterne af analysen, der netop undersøger konsekvensen af skolelukninger. Skolelukninger er selvfølgelig noget, som rammer et lokalsamfund. Det er ikke kommunesammenlægningerne, der netop har udløst eller medført skolelukninger, nej, det er, at der har været en affolkning af lokalsamfundene i de tidligere kommuner, og det har betydet, at der ikke har været en tilflytning af yngre til netop at bosætte sig ude i områderne, og så er det klart, at grundlaget for en folkeskole i de områder ikke har været der.

Men jeg medgiver, at det er vigtigt, at der, hvor der flytter unge mennesker ud, også er en mulighed for uddannelse. Men det er igen et område, som kommunerne arbejder med, og det er en stor opgave, som vi har givet kommunerne. Og som jeg sagde indledningsvis, har de haft 2 år til netop at komme frem til det mål, som de netop er kommet frem til nu, og der går en hel periode mere, før vi kan regne med, at kommunerne fuldstændig har etableret den nye kommunale struktur i den enkelte kommune.

Kl. 17:25

Regionerne har efter kommunalreformen fået ansvaret for udarbejdelse af regionale udviklingsplaner. Der blev etableret regionale vækstfora. De regionale vækstfora i hele landet

har jo stået for at skulle udvikle den regionale udviklingspolitik, og der har vi set et fantastisk godt resultat med hensyn til netop de udviklingsmuligheder, som er understøttet af de lokale aktionsgrupper, som netop udvikler noget lokalt og får det fremsendt og godkendt. De resultater har været nævnt her fra talerstolen i dag. Det er over 600 projekter, som er iværksat eller i hvert fald er godkendt. Det er jo også et resultat af og en dokumentation af, at der netop foregår en meget flot udvikling, og at der er et meget stort engagement i den sammenhæng.

Landdistriktsområdet er kendetegnet af mange interesser og landdistriktsudvikling i bred forstand såvel inden for erhverv som natur og bosætning. Erhverv, natur og bosætning hænger jo sammen med grøn vækst. Der må vi sige, at planen »Grøn Vækst« understøtter hele det program, som vi står med her i landdistrikterne, og hvor der netop er indlagt muligheder for en bedre adgang til økologisk produktion. Der er mulighed for, at man kan omkonvertere det eksisterende konventionelle landbrug, og der er indlagt, at vi netop skal have etableret biogas-anlæg med en biogasproduktion, hvor vi netop omsætter energi derfra til en grøn energi, hvilket peger fremad.

Vi må sige, at rapporten »Grøn Vækst«, der er fremkommet, jo i særdeleshed understøtter hele vores landdistriktsområde. Der er i »Grøn Vækst« indlagt, at 35.000 ha overgår til at være beskyttet natur. Der er i planen, som den ligger nu, indlagt fem forskellige naturreservater. Det ene kom til her i år, og der er fire mere på vej. Jeg synes, at regeringen i særdeleshed fortjener ros for det initiativ og for det engagement, som der har været indtil nu, og det er ikke slut med det. Regeringen fortsætter sit arbejde i et positivt samarbejde med kommunerne.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste er fru Bente Dahl som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:29

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

I Danmark har vi et ministerium for fødevarer, landbrug og fiskeri. Landdistrikterne hører både under her og under Velfærdsministeriet, hvilket jo også fremgår af dagens to redegørelser om områderne uden for storbyerne.

I England har de et landdistriktsministerium. Det har tre områder: et for miljø, et for fødevarer

og et for landområderne. Fødevarerikkerheden sorteres under sundhedsministeriet. I Danmark har vi som bekendt vores ministerium, der har ansvar for processen fra jord til bord.

Nu kan man indvende, at det er opgaveløsningen, der er interessant, og ikke så meget, hvor eller hvilket ministerium der har ansvaret for at løse opgaverne. Men der er en god signalværdi i det, de gør i England – de ser på landområderne i en helhedsbetragtning. Det betyder rigtig meget, at områder forvaltes ud fra et helhedssyn. Vi bør se på natur, miljø, klima, fødevarer, landbrug og livet i landdistrikterne i en sammenhæng, som en helhed.

Jeg har lagt mærke til nogle ting i de to redegørelser, vi behandler i dag. I R 15 står der:

»... Danmark har oplevet en øget koncentration af den økonomiske aktivitet, hvilket imidlertid ikke har skabt større regionale indkomstforskelle – de er tværtimod blevet mindre. Dette kan i høj grad tilskrives en øget pendling.«

Det er fint nok, at der ikke er større forskelle i indkomsterne, men det sker altså på bekostning af miljøet ved pendling. Pendling er ikke et ubetinget gode samfundsmæssigt set. Der er mange miljø- og tidsmæssige problemer forbundet med det. Det er et område, vi kunne sætte ind over for – eller som vi kan forvente at regeringen sætter ind med forbedringer over for.

Jeg noterer mig med glæde, at der er kommet ca. 15 arbejdspladser til Tinglev, som er i nærheden af, hvor jeg bor. Og jeg konstaterer, at det er nødvendigt og rimeligt, at vi ved hjælp af en aktiv politik får lagt langt flere arbejdspladser ud i udkantssområderne, i landdistrikterne. Der behøves en langt mere aktiv politik for, at det virkelig batter noget.

Jeg noterer mig med nogen undren, at kulturen kun får et meget lille afsnit på side 15 i redegørelse R 15. Jeg kvitterer meget gerne for, at fødevareministeren nævnte kulturelle tilbud i sin tale. Hvis vi vil have tilflyttere til landdistrikterne, skal der være gode uddannelsesmuligheder, der skal være gode skoler, og der skal være gode kulturtilbud som teater, musikskoler, kulturskoler, spillesteder, sportstilbud m.m.

Jeg undrer mig også over, at foreningslivet slet ikke er med i regeringens tanker om landdistrikterne. Foreningslivets betingelser er helt afgørende for udviklingen i den frivillige sektor, og den er afgørende for den livskvalitet, der er. Det gælder naturligvis også byområderne, men i byområderne er der en hel del tilbud ud over det frivillige foreningsliv. I områderne uden for

byerne er foreningslivet en afgørende faktor for samvær, videndeling, udvikling – altså livskvaliteten. Derfor undrer det mig meget, at denne vigtige del af civilsamfundet er fraværende. Det er altså ikke noget, regeringen prioriterer, må jeg konstatere.

Så har jeg nogle betragtninger over R 10. I redegørelsen præsenteres analyser af, hvordan landdistrikternes vilkår er, og af udviklingen i processen før og efter kommunalreformen. Undersøgelserne bekræfter, at landdistriktspolitikken er en aktiv del af kommunernes dagsorden, og at kommunesammenlægningen har ført med sig, at landdistriktspolitikken er blevet opprioriteret i mange kommuner. Undersøgelsen viser også, at der er stor forskel på, hvordan man i hver enkelt kommune har valgt at tilrettelægge arbejdet med en landdistriktspolitik.

Det er frivilligt for kommunerne at føre en landdistriktspolitik. Kommunerne er trængte, og der er ikke tilstrækkeligt med midler til alle tiltag. Regeringen holder kommunerne i en stram økonomisk tøjle, og der er derfor alt for få midler ude i kommunerne til alle de opgaver, der er – renovering af skolebygninger og andre offentlige bygninger, god ældreomsorg, renovering af kloakker, alt inklusive. Så det, der er frivilligt, udsættes forståeligt nok. Derfor er der en fare for, at landdistriktspolitikken nemt kan skubbes ud. Der er for mange kommuner, der ikke har en landdistriktspolitik, og det må vi have gjort noget ved.

Kl. 17:34

De lokale LAG'er ser ud som en god og vel-fungerende konstruktion de fleste steder. Samarbejdet med de regionale vækstfora er tænkt som byggestene i strukturen – det ser udmærket ud. I LAG'erne er det ildsjælene, der agerer. Det bliver de kun ved med, hvis de oplever, at der sker noget som følge af det, de laver; at der er en konsekvens; at de får noget ud af det, de gør. Ildsjæle skal nurses, ellers brænder de ud.

Men igen: I både R 10 og R 15 mangler der tanker om og fokus på kulturen. Der tænkes ensidigt i arbejdspladser og i arbejdsmarkedspolitik. Det er utroligt, når det nu så mange gange er dokumenteret, at mennesker bosætter sig dér, hvor de kan få deres børn i en god skole, og hvor der er aktiviteter for børn og voksne, altså forskellige kulturtilbud. Det er utroligt, at det her område er næsten helt usynligt i redegørelserne. Jeg medgiver naturligvis, at arbejdspladser er meget vigtige, helt klart, men jeg forstår ikke, at kulturområdet er så stedmoderligt prioriteret.

Det er ligeledes en af forudsætningerne for bosætning i landområderne. Det er uambitiøst.

Sundhed på landet er også meget, meget vigtigt. Der skal være et effektivt beredskabssystem – det halter nu, og det kan vi ikke være tjent med, os, der bor ude på landet.

Men taler vi så om landdistrikterne, ja, så henviser regeringen til udsippet »Grøn Vækst«, hvor natur og landbrug skal gå op i en højere enhed. Vi er 743.700, der bor i landdistrikterne. Efter at have modtaget svar på et af de spørgsmål, jeg har stillet i løbet af vinter og forår, ved jeg, at antallet af fuldbeskæftigede landmænd i Danmark er 17.383, og til dem kommer der andre 17.931 medarbejdere, der er på fuld tid. De 17.383 landmænd ejer tilsammen knap 50 pct. af jorden her i landet, jf. mit spørgsmål nr. 147. Det er der sådan set ikke noget odiøst i.

Det, der fylder, og som vi skal have øje for, også når vi taler landdistriktspolitik, og som jeg vil sætte til debat – det er ikke første gang – er, at erhvervet fylder meget. Der er lugtgener, der er miljøgener, der er gylle, ammoniakdampe, sprøjtgiftrester, kvælstofudledning i vandløb, CO₂-udledning. Det industrialiserede, konventionelle landbrug fylder meget, og der er forholdsvis få arbejdspladser i det.

Det er en myte, at landbruget bidrager til landets tarv med størstedelen af eksporten. Landbruget står for 11 pct. af den samlede vareeksport, står der i svar på mit spørgsmål nr. 152 fra den 16. januar 2009 til ministeren. Det er længe siden, at landbruget stod for det meste af eksporten, vi skal mere end 50 år tilbage.

Vi skal have mindsket gerne ved udledning af de forskellige stoffer fra landbrugsproduktionen for at kunne fremme forskellige andre erhverv – også større erhverv som turismen. Den måde, landbrugserhvervet er indrettet på, skal ændres, så der bliver plads til flere forskellige former for erhverv. Det ensidigt industrialiserede erhverv skal afløses af en mangfoldighed af landbrug – økologiske, store, små, heltids, deltids – det vil medvirke til mange flere typer af arbejdspladser og et grønnere liv. Vi skal have landdistrikterne op i biodiversitet, i diversitet i det hele taget. Der skal være plads til meget mere liv og natur derude, frisk luft, grønt liv, biodiversitet og bedre betingelser for at leve derude.

Vi må kræve, at ambitionsoverliggeren bliver hævet væsentligt. Regeringen må sikre levedygtighederne i landdistrikterne. Der skal føres en langt mere ambitiøs landdistriktspolitik.

Det Radikale Venstre forventer, at regeringen tager fat på at føre en systematisk, aktiv politik, sådan som også andre ordførere har sagt. Der skal være et mål, en evaluering og en opfølgning, så man ved, at de midler, man har derude, og dem er der mange af, også bliver brugt til opfølgelse på de mål, man sætter sig, således at regeringens egne smukke ord fra indledningen til R 10 bliver til virkelighed:

»... at det skal være attraktivt at bo og arbejde i alle dele af Danmark.«

Kl. 17:39

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Vi har en kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Kl. 17:39

Jens Kirk (V):

Tak til fru Bente Dahl. Nu skal man selvfølgelig vælge sine spørgsmål med omhu, for der er mange. Man kunne godt spørge en radikal om, hvorvidt det hele radikalt skal laves om, og at det så fortsat skal kunne bære sig selv. Vi mener vel, at det skal være et selv bærende erhverv.

Men det, der først og fremmest slog mig, var det med arbejdspladser. Jeg går da ud fra, at fru Bente Dahl ved, at der er over 100.000 arbejdspladser tilknyttet det erhverv. Det er ikke det primære, der fylder, det er helt klart. Der er rationaliseret og rationaliseret for at kunne konkurrere, men der er forarbejdningsarbejdspladser og andre bagved.

Jeg håber da også – undskyld, at jeg bruger landsbruget som platform lige her – at fru Bente Dahl er klar over, at det er det erhverv, der måske er bedst til at danne klynger rundt omkring. Og hvis vi tager alle de klynger med, så er det hverken 60 mia. kr. eller 100 mia. kr., vi snakker om der produceres, men så er det måske i nærheden af en tredjedel af Danmarks samlede BNP, der kommer fra det erhverv i den sidste ende. Hvis vi tager alle klyngerne med, med det hele.

Jeg kan se, at jeg ikke må tale mere. Så må jeg vende tilbage, tak.

Kl. 17:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 17:40

Bente Dahl (RV):

Jeg hørte det mest som et spørgsmål om, hvorvidt jeg var klar over, at det forholdt sig på den måde. Ja, jeg er klar over, at der er forarbejdningsindustri i forbindelse med landbruget. Men den forarbejdningsindustri ville også være der i forbindelse med et økologisk landbrug, et

økologisk landbrug, hvor der i selve landbrugssektoren ville være flere arbejdspladser, og derudover ville vi så have de forarbejdningsindustrier, vi også har nu.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Jens Kirk for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:41

Jens Kirk (V):

Det er helt fint med økologisk landbrug, men hvordan vil fru Bente Dahl klare afsætning på markedsvilkår? Allerede nu er der vel en tendens til, at forbrugeren på grund af pengeknaphed – siges det – ligesom fravælger de økologiske varer. Hvis man f.eks. spørger Arla, tror jeg nok, de vil sige, at de har store problemer med at komme af med deres mælk i øjeblikket, på grund af at der produceres for meget økologisk mælk.

Mener fru Bente Dahl, at vi skal gå ind med støtte, hvorimod vi andre sådan set siger, at de skal kunne klare sig på markedsvilkår? Skal der mere støtte til al den omlægning?

Kl. 17:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:41

Bente Dahl (RV):

Det er et spørgsmål, jeg må besvare rigtig radikalt, for det landbrug, vi har i øjeblikket, lever heller ikke på markedsvilkår. Vi har jo en meget stor landbrugsstøtte, så det vil jeg heller ikke kalde markedsvilkår. Så når hr. Jens Kirk spørger, om jeg mener, at vi skal have afsætning på markedsvilkår, er det et meget svært spørgsmål at svare på. Jeg mener, at vi på EU-plan skal have omlagt hele landbrugsstøtteordningen, men det er jo en anden og meget større diskussion. Jeg mener ikke, at Danmark skal gå en gang med at afvikle vores støtteordninger til landbruget. Men jeg mener, at vi skulle lægge dem om, sådan at vi fik fremmet det økologiske landbrug.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:42

Per Ørum Jørgensen (KF):

Vi har jo i regeringspartierne og bl.a. sammen med De Radikale etableret fem nationalparker i Danmark. Når man hører fru Bente Dahls tale, tror jeg da godt, man kunne forestille sig et Danmark, hvor yderområderne skulle være rene na-

tionalparker uden udvikling. For der var jo nærmest tale om en afvikling af rigtig mange arbejdspladser i et område, hvor det måske ikke er de højtuddannede, men hvor det er landbruget, der absorberer rigtig mange mennesker og skaber den vækst og den udvikling, som vi jo alle sammen efterspørger i yderområderne.

Så jeg må indrømme, at jeg blev en anelse betænkelig, da jeg hørte den radikale ordførers tale. Men er det virkelig rigtigt – hvis jeg skal forstå fru Bente Dahl ret – at man tror, at de 100.000 arbejdspladser, som er i landbruget i dag, kan erstattes; ved at der transformeres radikalt om til ren økologisk produktion?

Kl. 17:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:43

Bente Dahl (RV):

Ja, der foreligger faktisk undersøgelser, der viser, at man ikke bare kan transformere om, men at man kan gøre det sådan, at der er flere arbejdspladser i økologisk landbrug end i konventionelt landbrug. Så derved vil vi få endnu flere arbejdspladser etableret i udkantsområderne, hvis eller forhåbentlig når vi får landbruget omdannet til økologisk landbrug.

Kl. 17:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:44

Per Ørum Jørgensen (KF):

Nu er det selvfølgelig også regeringens og De Konservatives ambition, at vi skal fremme økologisk landbrug. Det sker jo i meget høj grad på markedsvilkår, og det er faktisk gået rigtig godt de senere år. Det synes vi er positivt. Men nu har regeringen fremlagt strategien »Grøn Vækst«, og der forhandler vi jo med De Radikale i øjeblikket. Vi ser en udvikling i yderområderne lige nu, hvor der forsvinder arbejdspladser, men hvor der også bliver skabt arbejdspladser bl.a. i fødevarerindustrien og grønne arbejdspladser på grund af produktion af vedvarende energi. Vi har også i »Grøn Vækst« lagt en masse ting frem om biogas og skabt nye forretningsområder for dansk landbrug.

Derfor håber jeg da, at De Radikale i den proces, der kommer nu i forbindelse med »Grøn Vækst«, også forstår alvoren i, at der er arbejdspladser på spil, og at vi her på Christiansborg selvfølgelig også har et ansvar i den aktuelle situation, når det gælder dansk landbrug.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:45

Kl. 17:45

Bente Dahl (RV):

Det Radikale Venstre er med i forhandlingerne om udspillet »Grøn Vækst« i øjeblikket, og det agter vi at blive ved med at være. Det vil sige, at vi er konstruktive over for at få strategien for grøn vækst lavet på en måde, så vi ikke behøver at have de bekymringer for de arbejdspladser, som jeg hører at den konservative ordfører har.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til De Radikales ordfører. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten

Kl. 17:45

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Vi står i en ganske alvorlig situation med meget store internationale kriser: klimakrisen, en økonomisk krise og også fødevarerkrise, som der ikke bliver snakket meget om lige for tiden. Det er jo ikke kriser, der er kommet som en eller anden naturkatastrofe, men kriser, der i høj grad skyldes politiske beslutninger, der er truffet af mennesker. Det er også kriser, der kan løses af mennesker, hvis man går ind og træffer nogle beslutninger, der kan fremme løsninger af de her kriser.

Derfor er det jo afgørende, at vi har politiske debatter som den her om, hvad det er for en udvikling, vi ønsker. Ønsker vi et land, hvor vi kan blive ramt af den slags kriser? Ønsker vi at medvirke til at skabe den slags kriser både i Danmark og internationalt? Eller ønsker vi tværtimod at arbejde for både i Danmark og i verden, at det er mennesker, der styrer, at det er demokratiet og hensynet til fællesskabet og miljøet, der styrer, frem for hensynet til, at nogle store firmaer kan tjene penge?

Vi har tydeligt set det i forhold til energiselskaberne, som jo også har betydning for, hvilken produktion der ligger i udkantskommuner og i landdistrikter. Det, at vi i høj grad tidligere havde en energiforsyning og en udbygning af vedvarende energi, der var demokratisk styret, forbrugerejet, andelsejet, kommunalt ejet, hvor man gik ind og prioriterede, at der var noget lokalproduktion, og prioriterede langsomt at gå over til vedvarende energi, var i høj grad med til at skabe baggrunden for det, der er blevet kaldt vindmølleeventyret. Altså det, at vi fik opstillet så mange vindmøller i Danmark og fik udviklet

vindmølleteknologien og senere har kunnet gøre det til noget, som vi kunne eksportere til mange andre dele af verden, var i høj grad, fordi vi baserede det på demokratisk styring.

Vi har også set det modsatte, nemlig da vi på baggrund af krav fra EU om privatisering og liberalisering af energisektoren gik over til, at det ikke længere skulle være demokratisk styret, men skulle samles i store energiselskaber, hvor statens store energiselskab, DONG, skulle overgå til at være aktieselskab med henblik på at blive solgt. Så skulle de lige pludselig til at tage hensyn til, hvordan de kunne tjene flest muligt penge, så skulle det ikke længere være demokratisk styret, og vi skulle ikke længere overgå til vedvarende energi. I stedet for modsatte de sig fra DONG's side, at der var kommuner, som gerne ville investere i vedvarende energi og lave projekter om vind, sol, bølger osv., og satse på at bygge kulkraftværk i Tyskland.

Det er et eksempel på, at det har ret stor betydning, hvordan vi styrer. Det gælder både i forhold til, hvad der kommer af klimakriser og økonomiske kriser, og i forhold til, hvad vi skaber af udvikling i landdistrikter og udkantskommuner.

Derfor er vi nødt til at snakke om, hvad det er for et samfund, vi vil have, om vi vil have en demokratisk styring, eller om vi vil have en markedsstyring. Det har nemlig betydning for, om vi udvikler alle dele af Danmark, eller om udviklingen bliver samlet i nogle få store byer og med stor risiko for, at det går meget op og ned, og for, at vi har lange perioder med stor arbejdsløshed.

Fra Enhedslistens side har vi sagt meget klart, at vi mener, at man skal have mulighed for at bo og arbejde overalt i landet, og at vi skal skabe gode muligheder for, at man kan bo og arbejde overalt i landet, ligesom vi har sagt, at der i den nuværende situation er brug for at sætte massivt ind for at sikre, at vi får skabt arbejdspladser. Får vi ikke meget hurtigt skabt arbejdspladser og modvirket arbejdsløsheden, så risikerer vi, at den bider sig fast, og vi risikerer, at vi får en lang periode med en meget høj arbejdsløshed.

Der kan selvfølgelig godt være nogen, der tror, at det skulle være til gavn for samfundet, fordi man kan lægge et pres, så lønningerne bliver lavere, men vi tror altså ikke på, at vi skal konkurrere med Kina, Indien og andre lande i verden ved at have lavere lønninger. Vi tror på, at vi skal konkurrere, ved at vi har nogle rigtig gode produkter, og ved at vi i høj grad er i stand

til at klare os selv. Vi skal sikre, at vi kan producere det, som vi har behov for i Danmark.

Derfor mener vi, at vi er nødt til at satse på, at vi har rigtig mange mennesker i arbejde – også ud fra, at vi mener, at det er det bedste for mennesker at være i arbejde. Vi mener især, at det er et kæmpeproblem, at vi risikerer igen at stå med en stor ungdomsarbejdsløshed.

Det kommer også til at betyde rigtig meget for en række af de kommuner, hvor arbejdsløsheden stiger voldsomt lige nu, hvis de der får rigtig mange unge, som står fuldstændig uden fremtidsmuligheder og ikke kan se, at de har udsigt til at komme i arbejde eller til at få en uddannelse, fordi uddannelse kræver praktikplads, og dem er der heller ingen af. Derfor er det altså vigtigt, at vi satser på at skabe arbejdspladser og også satser på at skabe arbejdspladser lokalt.

Kl. 17:50

Det foreslår vi at man først og fremmest gør ved at sikre offentlige investeringer, og det vil sige, at vi fremrykker at få gjort noget ved det vedligeholdelsesefterslæb, som Dansk Folkeparti tidligere har omtalt at vi har, og som vi er helt enige i. Der er et kæmpe vedligeholdelsesefterslæb efter snart 8 år med regeringen og Dansk Folkeparti ved magten. Det kan enhver, der går ud og kigger på de offentlige bygninger, tydeligt se. Samtidig ville vi kunne få lavet klimarenoveringer, hvilket ville være rigtig godt i forhold til at gøre noget ved klimakrisen. Der kunne vi få sat rigtig mange mennesker i gang meget hurtigt og dermed også samtidig få skabt nogle gode praktikpladser for vores unge.

Vi kan også gå ind og sikre, at vi ikke bare sørger for, at der er en kærlig hånd til at sætte bygningerne i stand, men at vi også får nogle kærlige hænder inde i bygningerne. Vi har en situation mange steder, hvor alt for mange mennesker bliver slidt ned af at løbe alt for hurtigt og af ikke at få lov til at gøre deres arbejde ordentligt. Der kan godt bruges flere, både til at tage sig af vores børn, vores syge og vores ældre. De vil så samtidig, hvis de får ordentlige arbejdsvilkår, kunne holde til et helt arbejdsliv i stedet for hurtigt at blive slidt ned og udstødt af arbejdsmarkedet. Det vil kunne være med til at sikre, at folk også har muligheden for at have nogle gode arbejdspladser i nærheden af, hvor de bor, frem for at skulle pendle frem og tilbage.

Så skal vi satse på det, vi har kaldt grøn produktion, så vi får sat gang i udviklingen. Ligesom man for efterhånden en del år siden fik sat

gang i udviklingen ved at starte på økologi og ved at starte på vindmøller og solenergi, skal vi have sat langt mere gang i den grønne produktion. Der er masser af muligheder, som vi slet ikke udnytter i dag. Der er langt flere muligheder for at sætse på andre former for vedvarende energi: På hele vandenergiområdet – altså både bølgeenergi og andre former for vindenergi – og inden for videreudviklingen af solenergi er der mange muligheder også med hensyn til produktion. Der er mange muligheder for at skabe produktion, i forhold til hvad der skal produceres i forbindelse med produktionen af elbiler. Ligesom man i Sverige og Norge arbejder meget med grønne tog, ville der være mulighed for også i Danmark at se på, om vi kunne have en del af produktionen af de grønne tog, der skal produceres, og hvor skinnenettet skal laves om – ikke fordi der er noget galt med det ud over de skinner, der skal udskiftes, men fordi der skal mere plads til, hvis de grønne tog skal kunne køre der.

Der er mulighed for at se på hele medicinområdet, især hvis man også giver kommunerne og regionerne ret til at gå ind i et tæt samarbejde om at udvikle det her område og også at skabe produktion. Fyns Amt var jo nået langt i samarbejdet med private firmaer om at udvikle produktionen af nogle af de lægeurter, som man kender fra middelalderen, i stil med den store udvikling, man har i Kina i forhold til urtemedicin. Der er nogle rigtig gode muligheder. Danmark har rigtig dygtige forskere på medicinområdet, og der er gode muligheder for at lave noget, som kunne blive til gavn for mange mennesker i verden og samtidig give en lokal produktion, hvis man sætse på det.

Der er hele det økologiske landbrug, som fru Bente Dahl var inde på, hvor jo dels selve landbruget giver flere arbejdspladser, når man om lægger til økologi, dels satsningen på også at have produktionen lokalt. Det giver også arbejdspladser. Det er i stedet for den situation, som vi ser en del steder i dag, hvor man importerer rumænere og udnytter dem enormt groft til at tage sig af svinene, og bagefter transporterer vi så svinene under elendige forhold til slagterier i Tyskland, hvor man har kolonnearbejdere fra Polen til at stå og slagte dem under virkelig dårlige forhold og til en elendig løn, og så kan kødet blive transporteret tilbage til Danmark – gyllen beholder vi her hele tiden. Vi kunne i stedet have lokale slagterier, hvor folk fik en ordentlig løn og havde ordentlige arbejdsvilkår

– ordentlige slagterier, som kunne sikre nogle gode kødprodukter til de mange lokale institutioner, kantiner osv., der har brug for at få mad.

Vi kunne på samme måde sikre, at vi havde lokale mejerier, havde lokale ægpakkerier, grøntsagspakkerier osv. – der er mange muligheder. Det ville give os et gevaldigt løft i kvaliteten af vores fødevarer. For hvis vi ser på, hvem det er, der har udviklet kvalitet, er det jo altså ikke de store monopoler på fødevarerområdet, nej, så er det i høj grad de lokale produktioner, der har været med til både at udvikle nye produkter og at udvikle kvaliteten af vore fødevarer. Og det skal vi tilbage til: at vi kommer væk fra de store monopolars produktion og tilbage til, at det er lokal produktion, som kan udvikle langt bedre muligheder.

Hvis vi skal gennemføre noget af det her, kræver det som sagt, at vi øger demokratiet ganske betragteligt, og at vi ikke overlader det til de store firmaer at bestemme, for så ser vi tydeligt både hos slagterierne og mejerierne, hvad der sker: Så samler man det hele ganske få steder. Men hvis vi øger demokratiet, kan vi være med til at sikre, at man får den lokale produktion, at man sikrer de gode muligheder, at man får en samlet planlægning igen, hvor man sikrer, at det er muligt at bopæl og arbejde ligger tæt på hinanden, at man med en god planlovgivning sikrer, at vi har billigere boliger tæt på der, hvor vi sikrer, at der er plads til arbejdspladser, at vi sikrer, at der er god kollektiv transport, og at vi sikrer, at der er uddannelsessteder, som også andre ordførere har været inde på. Vi er også nødt til at sikre, at vi har en god sundhedsbetjening, for det betyder selvfølgelig også noget, hvor man bor henne, hvis man skal være sikker på, at man har gode muligheder for ikke bare at kunne komme til lægen, men også at kunne komme på sygehuset, og at det altså også har en betydning, at sygehusene ikke kun ligger ganske få steder i landet.

Kl. 17:56

Desværre ser det ud, som om at det, regeringen er i gang med, er i løbet af de næste 10 år at samle al sygehusbehandling på fem store supersygehuse i landet, og at det ikke tillades, at der bliver specialafdelinger nogen andre steder end på de fem supersygehuse. Det bliver et stort problem, og der ønsker vi altså at man selvfølgelig ser på at samle specialer, men man behøver ikke kun at have specialer på fem supersygehuse. Man kan godt have ét speciale på et sygehus og

et andet speciale på et andet sygehus, så vi stadig væk har sygehuse flere steder i landet.

Hvis man gik ind og så på en samlet planlægning, ville man også kunne sikre, at der kører busser, der passer med, hvornår uddannelsesstederne har åbent. Vi ville kunne sikre, at der kører busser og anden kollektiv transport, der passer med, hvor de offentlige myndigheder ligger henne. Da man gennemførte kommunalreformen, var noget af det, der blev diskuteret, det, at der ikke længere var sammenhæng mellem transportmuligheder, og hvor man lagde tingene henne. Det kunne man f.eks. opleve, hvis man boede i Sønderjylland, hvor man, hvis man var nødt til at tage hen på skattekontoret og tale med dem, f.eks. fordi man havde et indviklet dødsbo eller havde nogle andre ting, man skulle tale med dem om, altså så skulle sætte 2 dage af, hvis ikke man kunne køre i bil. Det var den eneste måde, det kunne lade sig gøre at komme frem og tilbage på. Der skal vi altså have mulighed for, at lokale planmyndigheder kan sikre, at tingene hænger sammen.

Vi har brug for at sikre, som fru Bente Dahl også var inde på, at der er gode muligheder for kulturliv, idrætsliv og foreninger osv. Det kommer ikke kun af sig selv. Det er nødvendigt også at sikre nogle gode rammer, men der skal ikke særlig meget til. Det er ikke sådan, at man skal gå ud og investere milliarder af kroner for at få et godt kulturliv, et godt foreningsliv, et godt liv for det frivillige arbejde, men det kræver, at man støtter det, og at man giver folk mulighed for faktisk at have indflydelse og være med til at bestemme noget. Det handler altså igen om demokrati.

Derfor mener vi, at en vigtig del af det at have en god plan for, at folk kan bo overalt i landet, også er at sikre et udvidet demokrati – sikre, at der er lokalråd, øråd osv., der reelt har noget at skulle have sagt, så det ikke bare bliver et spørgsmål om, at man en gang imellem kan få lov til at sende et brev om, at man protesterer mod, at skolen lukkes eller andet, men at man reelt har indflydelse på, hvad der foregår i ens eget lokalområde, at man reelt har noget at skulle have sagt og også har nogle penge at gøre godt med, og at man bliver hørt og respekteret.

Så kodeordet – det overordnede for alt det, vi mener der skal til – er først og fremmest mere demokrati, men herunder også beslutningen om, at man ønsker et samfund, der er baseret på et stærkt fællesskab og baseret på, at man skal kunne bo og arbejde overalt i landet og ikke kun

i de store byer, og at det ikke kun skal være for dem, der har masser af penge, men for alle.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Ole Vagn Christensen som privatist.

Kl. 17:59

(Privatist)

Ole Vagn Christensen (S):

Vi, der kommer fra det, man kalder udkanten eller yderområderne, har glædet os til forespørgslen. Når man bruger sådanne udtryk, er man nødt til at spørge, hvad der ligger til grund for disse udtryk. Det, vi ser oppe i Thy-Mors-området, er, at vi ligger 150 km fra et virkeligt kraftcenter i Danmark, dvs. Århus. Når man ser den afstand, kan man jo godt forstå, hvorfor det hedder en udkant og et yderområde, og så er det selvfølgelig, at man er nødt til at dykke ned i substansen i, hvad der foregår. Den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, har sagt, at han har forandret Danmark. Ja, det har han sandelig gjort med centraliseringer gennem reformer, og det er første gang, vi nu har mulighed for at kunne vurdere, hvilken betydning disse reformer har haft for den udvikling, der er foregået i Danmark.

Regeringen siger jo selv i sine regionalpolitiske målsætninger, at der vil komme et udspil om Danmark i balance, og man kalder det et regionalpolitisk udspil. Hermed erklærer regeringen jo, at den i virkeligheden godt er klar over, at det står skidt til, og selv om vi nu har hørt nogle fine taler fra de to ministre vedrørende de to forespørgsler, som vi her debatterer, må vi jo sige, ud fra det, man selv siger, at der netop er nogle problemer.

At der er nogle problemer, kan jeg skrive under på, for i det område, hvor jeg har min valgkreds, har kommunalreformen betydet, at man har fået nogle kommuner, som har fået nogle opgaver. Der er bare for at nævne et eksempel udbygningen af Hanstholm Havn, så vi kan få færgerne tilbage, som er taget fra os, fordi indsejlingsforholdene er for farlige for de nye, store færger. En sådan opgave kan selvfølgelig ikke løses af kommunen, og derfor var det jo tidligere sådan, at det var amtet og kommunerne, dvs. et større område, der i fællesskab var med til at sørge for, at der kunne foregå en fornuftig udvikling, altså medvirke til, at der skete en udvikling.

Det, vi har oplevet, er altså, at vi nu er på vej ind i en afvikling, og sådan har de det sikkert

også mange andre steder. Her er det jo så, at vi kunne forvente, at man havde en regionalpolitisk målsætning fra regeringens side, hvor man sagde: Vi har godt nok lavet den her centralisering, vi har godt nok givet kommunerne noget power, men vi har ikke gjort det muligt for dem at løse de virkelige opgaver, de står over for.

Et andet eksempel er, at for at have en fornøftig og miljørigtig færgedrift, som betyder, at folk ikke skal køre så langt, er der også et ønske om at få en ny færge mellem Thy og Mors, fordi den gamle sådan set ikke alene forurener, men også er så dyr i drift. Dette er et andet eksempel på, at kommunen heller ikke kan løse opgaven alene.

Ser vi på retsreformen, kan vi se, at vi ifølge den har fået tildelt et afdelingstingsted. At det er et afdelingstingsted, betyder, at det skal være fuldt bemandet med dommer og det hele, men hvad er det så, vi oplever? Vi oplever, at man ikke lever op til, at vi sådan set skulle have et fuldt bemandet tingsted, og hvad betyder det så for borgerne i Thy-Mors-området? Det betyder, at man nu sender en hel masse mennesker fra Thy, og samtidig er man med til at afvikle, at der kan være forsvarere, advokater og den slags ting i området. Det er sådan set en yderligere undergravning af det, der skulle have været vores mulighed for også at have nogle arbejdspladser, der havde en væsentlig betydning, for at man kunne sige, at man her havde en alsidig befolknings-sammensætning.

Kl. 18:05

Men det betyder også, at borgere må rejse 2 timer og 20 minutter og somme tider op til 4 timer, når det drejer sig om at komme frem til Holstebro fra Thistedområdet. Så det var et andet eksempel på, at nogle reformer har været med til at undergrave, at man kan få en god og en ligelig udvikling.

Et tredje område, jeg her vil nævne, er uddannelse. Vi har i dag en lægeuddannelse 150 km fra os i kraftcenteret Århus. Den afstand kunne formindskes, hvis der var en årvågenhed fra regeringens side med hensyn til at kunne flytte den til Aalborg. Så ville der være 50 km mindre. På den måde kunne man sådan set også være med til at udvikle Aalborg osv. med uddannelser. Uddannelse er jo en vigtig ting, for at vi kan få en udvikling. Det betyder jo, at vi i vores område selvfølgelig også må have nogle flere korte videregående uddannelser, for det er også det, der kan være med til, at vi kan få styrket hele området.

Lad mig så slutte af med at sige lidt om, at vi også er et område, hvor vi sådan set har en masse manuelle arbejdspladser. Men vi må nok sige, at med den situation, der er i forhold til eksporten og industrien, kan vi se, at vi har en accelererende arbejdsløshed, og den er virkelig accelererende. Her har vi også brug for, at der er nogle initiativer. Der har været snakket om vækstpakker, og man taler om, at man ikke har så stor arbejdsløshed, og at de ikke er så nødvendige. Jeg kan sige, at i forhold til hvordan udviklingen er i det område, hvor jeg kommer fra – og jeg ved, det er på lignende måde mange andre steder – så havde vi virkelig brug for, at der blev taget nogle initiativer, for at vi ikke skulle komme i den situation, at vores kommune faktisk kom til at gå fallit, fordi der ikke var økonomi, dvs. skatteindtægter til at klare det serviceniveau, som vi sådan set har bygget op i området.

Det vil sige, at også arbejdsløsheden er med til at undergrave, og derfor har vi pinedød behov for, at der kommer nogle virkelige tiltag fra regeringens side, og jeg forventer, at det, man kalder et Danmark i balance, bliver et udspil, hvor vi kan komme til at se, at regeringen erkender konsekvenserne af sin centralistiske politik og er klar over, at udviklingen skal vendes.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til hr. Ole Vagn Christensen. Så er det indenrigs- og socialministeren.

Kl. 18:09

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Jeg skal gøre det ganske kort og naturligvis blot takke for en god og omfattende debat. Vi har været ude i alle udkantsområder, kan man sige, i debatten. Det synes jeg er vigtigt, det er det, den er til for, og jeg er glad for, at der har været den her mulighed for at få rejst mange spændende emner og sætte fokus på de mange problemstillinger, der naturligvis er ved at have en stor ambition om at skabe et Danmark i balance. Det er vigtigt, at vi har interesse for landdistrikterne og for den regionale udvikling, så vi vedbliver med at skabe et attraktivt land både at bo og arbejde i. Så tak for en god debat.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ministeren skal lige blive, for der er en kort bemærkning fra hr. Bonne.

Kl. 18:09

Flemming Bonne (SF):

Ja, vi andre vil også gerne videre. Men jeg synes, der er brug for, at vi lige gør det her helt færdigt, og jeg har så på falderebet her igen lyst til at sige: Det har ikke alene været en god debat; det har været en absolut nødvendig debat. Og det får mig til at spørge: Hvordan har ministeren det egentlig efter at have overhørt en debat, hvor der i den grad er forskel på, hvordan man opfatter udviklingen og behovene for udvikling ude i landets yderområder? Det har jo været ligesom nat og dag at høre folk, som bor derude, og så folk, som ligesom har skullet forsvare regeringens linje. Det var den ene ting, jeg ville spørge om.

Det andet er: Kunne man lige forestille sig, at ministeren ville være indstillet på, at vi i forbindelse med fremlæggelsen af det regionalpolitiske udspil får afholdt en høring, hvor vi får mulighed for at kalde nogle folk ind, som kan sige noget klogt om alt det her?

Kl. 18:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 18:11

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Jeg har bestemt ikke travlt med at blive helt færdig. Jeg mener aldrig, vi bliver helt færdige med at debattere det her vigtige emne, og jeg tror også, ordføreren er enig med mig i, at det her er en vigtig proces, vi skal vedblive med at holde fast i. Så derfor vil jeg da også se frem til fremtidige debatter. Med hensyn til om jeg ligefrem vil stå og love en høring her, er det da ikke umiddelbart noget, jeg vil afvise, men omvendt vil jeg heller ikke love det.

Det gør indtryk på mig, at der er så forskellige syn på, hvad mulighederne er for at skabe attraktive landdistrikter i Danmark – hvad er der af værktøjer i redskabskassen? Noget af det, jeg ved at ordføreren har været meget optaget af, er de dårlige boliger i udkantsområderne i landdistrikterne, og der ved jeg at vi har et lidt forskelligrettet syn på det her, i forhold til hvad kommunerne rent faktisk har af muligheder for at komme af med tomme boliger og nedslidte boliger.

Kl. 18:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Flemming Bonne for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:12

Flemming Bonne (SF):

Jeg synes, at det, som bør bekymre både ministeren og os andre, der sidder hernede, jo er, at der kan være så stor forskel på, hvordan man oplever situationen. Jeg oplever jo på min måde den virkelighed, der er, der hvor jeg kommer fra, ligesom den forrige taler, hr. Ole Vagn Christensen, gør. Og jeg oplever så, at folk, som sidder bag skrivebordene her på Slotsholmen, og som bor i de områder, hvor der virkelig er vækst, og hvor det brager derudad, ser det på en helt anden måde.

Jeg tror, der er behov for, at vi skal frem til en fælles erkendelse af, hvad det er, vi taler om her.

Kl. 18:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ministeren.

Kl. 18:12

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Nu får hr. Flemming Bonne det jo til at lyde, som om vi konstant kun befinder os i København K og aldrig kommer ud rundt omkring i landet og rent faktisk oplever tingene i øjenhøjde, og jeg er da meget ked af det, hvis hr. Flemming Bonne har det indtryk.

Jeg kastede i min besvarelse før bolden op med hensyn til hele diskussionen om initiativerne i forbindelse med de faldefærdige boliger, både i byen og på landet, og undrer mig over, at bolden ikke bliver samlet op. Det er måske, fordi hr. Flemming Bonne nu har erkendt, at det sådan set er rigtigt, at der er afsat rigtig mange millioner – knap 300 mio. kr. – til byfornyelse, som vel at mærke gælder både by og land. Så kommunerne har masser af midler til at sikre attraktive boligområder også i udkantsområderne.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:13

Line Barfod (EL):

Jeg vil sådan set gerne høre, om ministeren føler et ansvar for, at der skabes job i de dele af Danmark, hvor der lige nu er en voldsom og stigende arbejdsløshed, og hvor man frygter, at de arbejdspladser, der bliver lukket, aldrig kommer igen.

Nu har vi jo en regering, som ligesom hele tiden flytter rundt på områderne, og hver gang man spørger til noget, får man at vide: Det er

ikke mit ansvar. Derfor vil jeg gerne høre, om indenrigsministeren har et ansvar som indenrigsminister også for de kommuner, som vi kalder udkantskommuner, og hvor man altså oplever en stærkt stigende arbejdsløshed, og oplever, at der er en stor risiko for, at de her job ikke kommer igen, hvilket skaber usikkerhed om, hvad det så er for nogle job, folk skal leve af fremover.

Kl. 18:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 18:14

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Nu gjorde jeg jo i hele min indledende tale rede for, hvordan udviklingen er, og vi fik også her i løbet af debatten klart talt om de her procentsatser, hvor man kunne tale om en udvikling i ledigheden, som lige pludselig lød på 140 pct., mens gennemsnittet jo sådan set stadig væk var rimeligt.

Men ja, naturligvis bekymrer det da også mig, når ledigheden stiger, uanset hvor i landet den stiger, og naturligvis er der jo ikke nogen tvivl om, at jeg i egenskab af indenrigs- og socialminister bakker op om alle regeringens initiativer på det her område.

Jeg synes, det er vigtigt, at de regionale vækstfora netop fastholder den her fokus på de strukturforbedrende tiltag. Det er jo væsentligt, at vi både har fokus på uddannelse, innovation og iværksætteri, og derfor er de helt centrale fokusområder i de regionale vækstfora.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:15

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er lidt svært at høre, hvad det er for nogle job, ministeren helt konkret mener der skal være fremover i de her kommuner, for det hjælper jo ikke meget, at der er sådan lidt luftige betragtninger om, at der er nogle andre, der skal gøre noget rundtomkring, hvis ikke man faktisk også sikrer, at der sættes gang i at skabe nogle job.

Men jeg vil så specielt gerne høre ministeren, om hun mener, at det også her er markedet, man skal satse på, eller om ministeren mener, at vi også skal satse på demokratisk styring, så vi i fællesskab prøver at få sikret, at man kan bo og arbejde overalt, og at vi får skabt arbejdspladser

igen i de områder, hvor arbejdsløsheden lige nu stiger så voldsomt.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 18:16

Indenrigs- og socialministeren (Karen Elle-mann):

Det, jeg mener er meget væsentligt at have for øje, når man debatterer det her meget vigtige emne, er jo sådan set, at det på nuværende tidspunkt jo altså ikke ser ud til, at der er enkelte regioner, som rammes væsentlig hårdere af den økonomiske afmatning, end andre gør det. Alle regioner har oplevet stigende ledighed, ja, dog er der lidt variation i ledighedsudviklingen, som vi talte om, på tværs af landsdelene, men det er altså for tidligt at begynde at konkludere på de regionale konsekvenser af både ledighed og økonomisk udvikling.

Kl. 18:17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til indenrigs- og socialministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet. Hermed er forespørgslerne og forhandlingen om redegørelserne sluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 152:

Forslag til folketingsbeslutning om Europa-Parlamentets beslutningsgrundlag for at godkende Rådet for Den Europæiske Unions regnskab.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 31.03.2009).

Kl. 18:17

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Finansministeren.

Kl. 18:17

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Som led i Parlamentets dechargebehandling af Revisionsrettens årsberetning om gennemførelsen af EU's budget for 2007 har Parlamentet anmodet Rådet om formelle og skriftlige svar på en række spørgsmål om Rådets regnskab for 2007. Rådet har afvist denne anmodning og hen-